

Jan Moravec

A L M A N A C H

obce

B A Č E T Í N

2004

Úvod

Otevíráte Almanach obce Bačetín, jehož smyslem je seznámení občanů a přátel Bačetína s historií a současností ve všech oblastech života a všeho, co k tomu patří. Ze zkušenosti jsem poznal, že mnozí občané, zvláště mladá generace o historii a životě obyvatel v minulých létech mnoho neví, protože informace o obci a historii nemají kde sehnat. A ani údaje ze současnosti pokud nejsou zaznamenány, nezůstanou v naší paměti, i kdyby byly sebezajímavější.

Sám jsem rodákem zdejší obce, paměť mi bohudíky ještě slouží a když si vzpomenu na padesátá totalitní léta minulého století, třeba na skutečnost, že tehdejší „družstevníci“ pracovali za 10 až 15 Kčs denně, ani se mi tomu samotnému dnes nechce věřit i když jsem byl jedním z nich. A je mnoho dalších skutečností a událostí na které se postupem doby snadno zapomene.

K tomuto účelu bude patřit tento almanach, ve kterém je stručný výpis z dostupných archivních dokumentů, výpis zajímavých věcí z obecních kronik a konečně poznámky z vyprávění pamětníků. Čtenář tím dostane celkový přehled o životě občanů této obce za uplynulá léta i v minulých stoletích.

Almanach obsahuje také obrazovou část, ve formě barevných fotokopií všech popisných čísel obydlí ze současné doby, s popisem vlastníků od roku 1791 vypsanych z matrik a pozemkových knih.

Osada Sudín, která patří od roku 1960 k obci Bačetín, má vlastní Almanach.

Mým přáním je, aby každý čtenář měl k této knize slitování a považoval ji za nenahraditelný dokument, který si vyžádal mnoho hodin mravenčí práce a proto bych byl rád, aby sloužil občanům a přátelům Bačetína po dlouhá léta.

V Bačetíně dne 15. července 2004

kronikář

Z historie obce

První písemná zmínka v zemském archivu o obci Bačetín, je z roku 1458. Její název Bačetín, vznikl údajně od příjmení jakéhosi „Bačaty“, který měl v prostoru dnešní křižovatky u školy rozsáhlý dvorec a v blízkém Sudíně velký ovčín. Byl to pravděpodobně zakladatel obce.

Až do roku 1420 náležel Bačetín, spolu se Sudínem, k Cisterciáckému klášteru „Svaté pole“, (dnešní Klášter nad Dědinou), který byl založen v roce 1149 za krále Vladislava I.

Mniši kolonizovali tehdy rozsáhlé území na úpatí Orlických hor. V roce 1420 byl klášter husitskými vojsky zničen a tím zanikly všechny dokumenty o kolonizaci zdejší oblasti.

V zemských písemnostech je i zmínka, že v roce 1634 táhli přes obec Bačetín s vojevůdcem Bauerem Švédové. Usadili se v Dobrušce a v celém okolí potom drancovali a loupili. Bačetiňští občané nato zasypali studnu v horní části obce, zvanou „Bezednice“, z obavy, aby se zde švédští koňáci neusadili.

V roce 1813 při válečném tažení tří císařů proti Napoleonovi, táhli přes Bačetín i Rusové. Poslední tažení vojsk přes naši obec bylo v roce 1866 ve válce prusko-rakouské, kdy bylo vojsko ubytováno po staveních až po 30 lidech.

Pro zdejší obyvatelstvo byla největší přítěž robota, kde byla stanovena pravidelná práce potažní i ruční zdarma, což bylo stanoveno robotním seznamem z roku 1775 a platil až do roku 1790.

Potom došlo ke změně tím, že robotní povinnosti byly nahrazeny peněžními dávkami a to 30 % z výnosu hospodaření každého sedláka. Požadavky vrchnosti se stále přirostřovaly a sedláci se začali organizovat k odporu. K vyvrcholení došlo v roce 1845, kdy organizovali vzpouru hlavně čtyři známí sedláci, Josef Linhart z Bačetína čp. 1, Antonín Hartman z Kamenice čp. 5, Jakub Němeček z Meziříčí a Jan Kouba z Královy Lhoty čp.63.

Dne 5. května 1845 došlo k rozpravě s obcemi, v níž se dala většina obcí přemluvit k podpisu smlouvy reluiční, kterou jim panství nabídlo. Avšak tři vesnice zůstaly při svých původních názorech a tak Mecsery nařídil, aby 8. a 9. května došlo k tělesným trestům. Na útěku byl chycen i Josef Linhart z Bačetína. Za přítomnosti žen i dětí trestaných, byli potrestáni na lavici v Bačetíně pod lipou, (před dnešní školou). Z Bačetína to byli: Josef Linhart z čp 1 deset ran holí, Josef Knoulich čp. 16 pět ran, Matěj Pohl z čp. 18 pět ran, Václav Ježek z čp. 23 pět ran, Jan Kárník z čp. 49 deset ran, Jan Marek z čp. 51 pět ran a Josef Hartman z čp. 53 pět ran holí.

Vůdcové povstání se však nedali a zasílali další stížnosti vyšším úřadům, ale stále bez výsledků. Nakonec si stěžovali i císaři do Vídně, ale i tam byli odmítnuti. Když si již opočenská vrchnost nevěděla s rebelanty rady, vyžádala si povolení od vídeňského dvora u velícího generála Windisgretze a do Valu a Bačetína bylo vysláno 55 mužů vojenské asistence.

Přírodní poměry

Bačetín leží v podhůří Orlických hor asi 15 km od státní hranice s Polskem. Leží na mírném svahu od jihozápadu k severovýchodu. Délka obce měří 1.600 m a šířka 410 metrů. Zvláštností obce jsou záhumenní cesty. Jedna na severní a druhá na jižní straně vesnice, téměř rovnoběžně s hlavní silnicí. Jižní cesta však byla v roce 1990 v polovině své délky přerušena stavbou ocelokolny. V rámci restituce majitel usedlosti čp. 4 postavil z nepochopitelných důvodů ocelokolnu přímo na asfaltové cestě.

Středem obce teče malý potůček od prameniště na tak zvané „Bezednici“, v horní části obce. Potůček však již při mírném sušším období je téměř bez vody. Nadmořská výška obce je v dolní části na tzv. „Trhovce“ 415 m a v horní části na „Čihadle“ 508 m. Výškový rozdíl činí téměř 100 metrů a to znamená, že v době, kdy začíná padat první sníh, tak v horní části leží již sníh a v dolní části obce ještě prší.

Celková výměra bačetínského katastru je 621 ha, z toho 488 ha půdy orné, 141 ha půdy lesní, 18 ha zahrad a 3 ha vodní plochy.

Pošta byla do roku 2000 v Kounově a nyní je v Dobrušce, vzdálené 6 km. Nejbližší železniční stanice a čerpací stanice pohonných hmot jsou rovněž v Dobrušce. Nejbližší nemocnice je v Opočně, vzdálena 10 km.

Obec je křižovatkou dvou důležitých silnic a to silnice II /309 Dobruška – Deštné a silnice III třídy Nové Město nad Metují – Deštné. Že je obec křižovatkou těchto dvou silnic, přispívá k většímu počtu autobusových linek a tím samozřejmě k širší veřejné dopravě.

Bačetín je od nepaměti převážně obcí zemědělskou, jejíž výměru obhospodařovali do roku 1957 místní soukromí zemědělci a po vzniklé, tzv. socializaci v roce 1958, dva zemědělské podniky. Státní statek Sedloňov a místní Jednotné zemědělské družstvo. (O těchto dvou zemědělských objektech až v další kapitole).

K Bačetínu patří také osada Brtva, nebo také zvaná Nová ves, která měla dříve samostatné číslování domů od čp. 1 až po čp. 7 a od roku 1989 je zařazena do popisných čísel Bačetína.

Mimo to má Bačetín ještě dvě samoty. Každá je vzdálena od středu obce asi 1 km. Jsou to čp. 81 na Pařezové a samota v horní části obce Čihadlo, kde jsou čp.76 a čp. 92. Všechny tyto tři objekty jsou dnes jako rekreační chalupy.

Třetí samota s čp. 65 a čp. 88 zvaná „U polního Marka“, která byla při silnici do Bystrého asi 1 km od obce a asi 100 m od silnice na levé straně, byla zlikvidována v sedmdesátých letech a pozemek včleněn do polního lánu.

Stav obyvatel Bačetína v roce 1791

(výpis z kroniky římskokatolické církve v Bystrém)

čp.	jméno a příjmení	věk	zaměstnání
1	Jindřich Linhart	59	sedlák , rychtář
	Alžběta	57	manželka
	Jiří Linhart	30	ovdovělý syn
	Josef	4	jeho syn
	Marie	7	dcera Jiřího Linharta
	Růžena	13	dcera Jindřicha Linharta
	Václav Pinkas	18	čeledín z Ohnišova
2	Josef Linhart	32	sedlák, později rychtář
	Alžběta	31	manželka
	Jan Švarc	21	pasák vepřů
	Anna Černá	16	děvečka
3	Josef Derner	22	domkář
	Anna	22	manželka
	Jan Derner	59	výměnkář
	Zuzana	57	manželka
4	Alžběta Hofmanová	27	podruhyně, vdova
	Josef	2	syn
	Marie	2	dcera
	Jana	1	dcera
5	0		
6	Kateřina Grimová	60	podruhyně
7	Václav Malý	47	domkář
	Alžběta	30	manželka
	Josef	11	syn
	Jan	2	syn
	Anna	7	dcera
	Alžběta	1	dcera
8	Jan Šubert	37	domkář
	Marie	36	manželka
	Josef	11	syn

	Jan	2	syn
	Alžběta	8	dcera
	Marie	6	dcera
9	Jan Mach	43	domkář
	Alžběta	44	manželka
	Anna	9	dcera
	Alžběta	6	dcera
10	Matouš Remeš	45	domkář
	Anna	35	manželka
	Jan	5	syn
	František	3	syn
	Marie	16	dcera
	Alžběta	7	dcera
10	Marie	?	dcera
11	Jan Vomáčka	45	domkář
	Marie	32	manželka
	Josef	14	syn
	Jan	3	syn
	Václav	1	syn
	Marie	10	dcera
	Alžběta	5	dcera
12	Jan Hejzlar	34	domkář
	Anna	35	manželka
	Jan	8	syn
	Josef	5	syn
	Václav	1	syn
	Alžběta	10	dcera
	Marie	3	dcera
	Anna	1	dcera
13	Josef Skuček	55	domkář
	Anna	50	manželka
	Václav	19	syn, domkář
	Marie		manželka
	Josef, nar. 26.12.1794	3	syn
	Josef Skuček	23	podruh
	Dorota	26	manželka
14	Anna Hejzlarová	60	výměnkářka
	Jana	19	dcera
15	Jan Vašata	45	domkář
	Jana	40	manželka
	Josef	10	syn
	Václav	6	syn
	Jan	1	syn
16	Jan Knoulich	40	sedlák
	Marie	40	manželka
	Anna	15	dcera
	Jiří	9	syn
	Alžběta	4	dcera

	Václav Petráš	23	čeledín
	Václav Knoulich	26	pomocník
17	Simon Andrš	25	sedlák
	Kateřina	31	manželka
	Josef	1	syn
	Karel Andrš	15	čeledín
	Simon Andrš	70	výměnkář
	Anna	31	manželka
	Matouš	5	syn
	František	2	syn
	Jana	7	dcera
18	Matouš Pavel	41	sedlák
	Alžběta	31	manželka
18	Josef	13	syn
	František	11	syn
	Matouš	9	syn
	Antonín	7	syn
	Jan	5	syn
	Jiří	3	syn
	Ignác	1	syn
	Jan Tilar	17	obyvatel statku
	Alžběta Tilarová	13	dědička statku
	Josef Antoš	23	čeledín
	Marie Bělobrádková	24	děvečka
19	0		
20	Josef Poláček	34	domkář
	Alžběta	26	manželka
	Karel Hochman	54	výměnkář
	Marie	40	manželka
	Karel	6	syn
	Jiří	4	syn
	Jana	12	dcera
21	Jan Mach	31	výměnkář
	Marie	26	manželka
	Antonín	4	syn
	Marie	2	dcera
	Anna	1	dcera
	Kateřina Válková	35	podruhyně z Rychnova
22	Jan Jirsák	56	podruh
	Marie	51	manželka
	Marie	18	dcera
	Matouš Moravec	24	podruh
	Alžběta	23	manželka
	Josef	1	syn
23	Jan Ježek	48	sedlák
	Veronika	46	manželka
	Josef	18	syn
	Jan	16	syn

	Marie	12	dcera
	Václav	5	syn
	Dorota Nevědová	54	podruhyně
24	Karel Punar	39	domkář
	Marie	40	manželka
	Jana	10	dcera
	František	4	syn
	Terezie Punarová	29	sestra
25	Jan Marvan	59	výměnkář
	Marie	32	manželka
	Anna		
	Jan, nar. 1794		syn
	Marie	21	syn
25	Alžběta	1	dcera
	Anna nar. 1798		dcera
26	Anna Kotišková	60	výměnkářka, vdova
	Josef	29	syn
	Kateřina	21	dcera
27	Jakub Jarkovský	44	sedlák
	Anna	45	manželka
	Anna	18	dcera
	Marie	16	dcera
	Jan	11	syn
	Josef	1	syn
28	Růžena Švorcová	63	výměnkářka
29	Jan Schejbal	62	sedlák
	Alžběta	31	manželka
	Václav	20	syn
	Josef	18	syn
	Anna	14	dcera
	Jan	1	syn
	Karel Ficenec	38	podruh
	Dorota	37	manželka
	Josef	12	syn
	Jan	10	syn
	Antonín	1	syn
30	Jan Malý	41	domkář
	Marie	44	manželka
	Alžběta	16	dcera
	Anna	11	dcera
	Jan	8	syn
	Josef	7	syn
	Marie	4	dcera
	Josef Malý	84	výměnkář
	Anna	65	manželka
	Marie Junková	18	vnučka
31	Grim Karel	53	sedlák
	Marie	51	manželka

	Josef	32	syn
	Karel	25	syn
	Jana	9	dcera
	Růžena	6	dcera
	Jan Novotný	84	výměnkář
32	Jiří Matějů	38	zahradník
	Anna	35	manželka
	Josef	12	syn
	Jiří	6	syn
	Marie	1	dcera
	Jana		dcera
	Růžena Matějů	51	výměnkářka
	Antonín	21	syn
32	Alžběta	18	dcera
33	Jan Máder	61	zahradník
	Marie	55	manželka
	Karel	39	syn
	Antonín	29	syn
	Jana	23	dcera
	Václav	19	syn
34	Jan Hejzlar	68	domkář
	Ludmila	49	manželka
	Jan	25	syn
	Josef	13	syn
	Jiří	10	syn
35	Josef Kárník	22	domkář
	Anna	26	manželka
	Marie	1	dcera
	Anna nar. 1798		dcera
	Jan Duben	39	výměnkář
	Marie	49	manželka
36	Josef Pinkas	26	sedlák
	Marie	24	manželka
	Josef	3	syn
	Anna	1	dcera
	Alžběta Nováková	13	pasačka
37	Josef Smola	51	domkář
	Terezie	37	manželka
	Alžběta	15	dcera
	Anna	11	dcera
	Růžena	6	dcera
38	Jan Švorc	55	domkář
	Marie	50	manželka
	Anna	18	dcera
	Jan	15	syn
	Josef	13	syn
	Václav Švorc	46	společník – bratr
	Jan Jirsák	28	podruh

	Marie	25	manželka
	Josef	1	syn
	Marie Švorcová	37	podruhyně, sestra
38	Matouš Kárník	41	domkář
	Dorota	30	manželka
	Kateřina	12	dcera
	Jiří	3	syn
	Růžena	1	dcera
40	Jan Hejzlar	60	výměnkář
	Antonín Matějů	29	domkář
	Alžběta	29	manželka
	Alžběta		dcera
	Růžena	1	dcera
41	Jan Hejzlar	29	domkář
	Terezie	21	manželka
	Václav Hejzlar	75	výměnkář
42	Jan Fireš	29	domkář
	Dorota	27	manželka
	Marie	3	dcera
	Jan Měšťan	73	výměnkář
43	Václav Hochman	40	domkář
	Marie	32	manželka
	Antonín	8	syn
	Marie	6	dcera
	Josef	2	syn
44	Jiří Novotný	64	domkář
	Růžena	59	manželka
45	Jan Kárník	38	domkář
	Alžběta	30	manželka
	Josef	3	syn
	Jan	1	syn
46	Jan Bednář	35	domkář
	Anna	35	manželka
	Josef	6	syn
	Antonín	3	syn
	Václav	1	syn
47	Matouš Mínek	54	domkář
	Anna	51	manželka
	Josef	16	syn
	Marie	12	dcera
48	Antonín Marků	28	sedlák
	Anna	25	manželka
	Alžběta	4	dcera
	Antonín	2	syn
	Marie	1	dcera
	Jan Kingel	11	pasák vepřů
	Anna Pinkasová	57	výměnkářka
	František	15	syn

49	Antonín Kárník	38	sedlák
	Dorota	34	manželka
	Marie	11	dcera
	Jana	9	dcera
	Jan	4	syn
	Antonín nar. 1794		syn
	Anna	1	dcera
50	Jan Andrš	38	domkář
	Dorota	35	manželka
	Josef	6	syn
	Jan	4	syn
	Jindřich	1	syn
	Václav Hodoval	65	výměnkář
50	Barbora	39	manželka
	Anna	8	dcera
	Jan	5	syn
51	Josef Hochman	43	sedlák
	Marie	37	manželka
	Alžběta	10	dcera
	Marie	8	dcera
	Jan	5	syn
	Dorota	3	dcera
	Josef	1	syn
	Václav Sedláček	34	čeledín
	Marie Čtvrtečková	61	podruhyně
52	Josef Rejzek	46	podruh
	Marie	45	manželka
	Marie	10	dcera
53	Mikuláš Rathouský	58	sedlák
	Růžena	56	manželka
	Anna	23	dcera
	Alžběta	21	dcera
	Růžena	13	dcera
	Jan Bartoš	15	pomocný čeledín
	Anna Hojtýnová	60	podruhyně
54	Josef Hochman	50	podruh
	Alžběta	43	manželka
55	Jiří Vomáčka	60	podruh
	Dorota	60	manželka
56	Michael Hanr	56	vysloužilý voják
	Dorota	46	manželka
	Josef	12	syn
57	Marie Knoulichová	50	domkářka, vdova
	Václav	26	syn
	Anna	24	dcera
58	Ondřej Förtz	38	domkář, řemeslník
	Apolena	44	manželka
	Josef Felcman	14	syn

	Antonín Felcman	11	syn
	Marie Felcmanová	7	dcera
	Jana Felcmanová	5	dcera
59	Antonín Andrš	29	domkář
	Marie	25	manželka
	Jan Bělobrádek	8	pasák z Ohnišova
60	Matouš Bareš	46	domkář
	Alžběta	37	manželka
	Josef	11	syn
	Jiří	9	syn
	Antonín	7	syn
	Václav	5	syn
	Alžběta	1	dcera
61	Karel Marků	26	sedlák
	Alžběta	20	manželka
	Josef	2	syn
	Jan	1	syn
	Marie Honclová	17	děvečka
62	Jan Pinkas	55	domkář
	Anna	54	manželka
	Jan	24	syn
	Václav	12	syn
63	Jan Novák	32	sedlák
	Jana	25	manželka
	Josef	3	syn
	Jan	1	syn
	Antonín nar. 1794		syn
	Alžběta nar. 1798		dcera
	Marie Bašová	13	pasačka
64	Josef Grim	37	domkář
	Jana	25	manželka
	Josef		syn
	Marie nar. 1786		dcera
	Alžběta nar. 1798		dcera

(strany 90 až 97 jsou prázdné).

Je škoda, že seznam obyvatel Bačetína z roku 1791 nebyl úplný, ale i tak je vidět, že v 64 obydlich žilo tehdy 350 obyvatel. Celkový počet obytných domů a chalup byl v té době asi 76, čili jedná se odhadem asi o 50 obyvatel, kteří v seznamu chybí.

Ze seznamu obyvatel z roku 1791 se dají vyčíst i jiné následující zajímavé údaje:

Nejvíce užívaná křestní jména v Bačetíně ve druhé polovině osmnáctého století při celkovém počtu 350 obyvatel.

křestní jména mužů	počet	křestní jména žen	počet
Jan	55 x	Marie	51 x
Josef	47 x	Anna	36 x
Václav	20 x	Alžběta	34 x
Jiří	11 x	Jana	13 x

V roce 1791 žilo v Bačetíně 183 mužů a 167 žen (včetně nemluvňat).
Děti do 15 let věku celkem 145. Občanů nad 60 let celkem 13.

Z přehledu vyplývá, že obec Bačetín byla v roce 1791 podle věku jejich obyvatel neobvykle mladá. Průměrný věk v tomto roce činil pouhých 25 let.

Počet domů a obyvatel Bačetína od roku 1843 do roku 2000

v letech	1843	1869	1880	1890	1900	1910
domů	74	84	89	88	107	102
obyvatel	416	471	483	508	445	448

v letech	1921	1930	1950	1961	1970	1980
domů	93	92	100	?	74	85
obyvatel	416	361	265	260	249	264

V roce 1990 měl Bačetín spolu se Sudínem 377 obyvatel a v roce 2000 celkem 384.

Správní vývoj obce

Do roku 1848 byla veřejná správa politická a finanční vykonávána patrimociálními úřady a magistráty některých měst. Obec Bačetín tak náležela pod panství Opočno. Teprve dne 17. března 1849 bylo vydáno tzv. provizorní obecní zřízení a v něm obsažené právo obce na samosprávu.

Od roku 1850 spadala obec Bačetín pod následující politické okresy:

od roku	do roku	politický okres
1850	1855	Nové Město nad Metují
1855	1858	Dobruška
1858	1868	Opočno
1868	1942	Nové Město nad Metují
1942	1945	Hradec Králové
1945	1960	Dobruška
1960		Rychnov nad Kněžnou

Soudní okresy pro Bačetín byly:

od roku 1850 do roku 1858	Dobruška
od roku 1858 do roku 1949	Opočno
od roku 1949 do roku 1960	Nové Město nad Metují
od roku 1960	Rychnov nad Kněžnou

Matričním obvodem spadal Bačetín od roku 1950 do roku 1958 pod Ohnišov a od 1. dubna 1958 spadá pod Dobrušku.

Starostové obce Bačetín

Z dostupných archivních materiálů se dalo alespoň přibližně zjistit, kteří bačetínští občané zastávali v minulých létech a stoletích funkci obecního starosty, ale nedalo se přesně zjistit data, kdy se ve funkcích střídali.

Prvním bačetínským starostou, nebo spíše rychtářem po zrušení roboty v roce 1848, byl Josef Linhart z čp. 1, který byl známým předákem selských rebelů proti robotě.

Jako druhým starostou po Linhartovi, byl až do roku 1863 Václav Franc, rovněž z čp. 1. (S Josefem Linhartem byl v příbuzenském vztahu).

V roce 1863 byl zvolen obecním starostou Antonín Kárník z čp. 81 na Pařezové, který setrval v této funkci do roku 1873. Po Antonínu Kárníkovi převzal funkci na dva roky, Josef Novák z čp. 63.

Po Josefě Novákovi se asi na 6 let vrátil opět do funkce starosty Antonín Kárník. V roce 1883 převzal starostování Josef Knoulich z čp. 16. Tento starosta setrval ve funkci až do konce devatenáctého století, čili do roku 1900.

Prvním starostou nového století byl Josef Bělobrádek z čp. 10. V roce 1905 došlo opět ke změně a do funkce se dostal Antonín Novák z čp. 63, který byl pravděpodobně starostou až do konce první světové války, do roku 1918.

Od roku 1919, od vzniku samostatné Československé republiky se stal starostou obce, Josef Marek z čp. 51.

Od roku 1930 byl starostou místní hostinský Josef Šinták z čp. 56. Posledním starostou obce Bačetín a to v době druhé světové války 1939-1945, byl František Kunc z čp.1.

(zde dochází k zajímavé kuriozitě tím, že prvním představeným obce po zrušení roboty byl občan z čp.1 a posledním v první republice opět občan z čp.1)

Po druhé světové válce od roku 1945 byly Obecní úřady změněny na Místní národní výbory a místo starostů byli předsedové MNV. Do této doby měl každý starosta svůj úřad doma, ve svém obydlí a to bez úředních hodin, čili starosta byl k dispozici občanům po celou denní dobu.

Po utvoření Místního národního výboru v Bačetíně, byla okamžitě zřízena kancelář MNV ve škole, po bývalém bytě řídicího učitele, kde již byly stanoveny pravidelné úřední hodiny. Prvním předsedou MNV byl Josef Ježek z čp. 17. Po třech letech, v roce 1948, kdy se ujali moci komunisté nastoupil do funkce předsedy MNV Ladislav Dubánek z čp. 40. Po Lad. Dubánkovi se ujal funkce předsedy až do roku 1957 Václav Knoulich z čp. 18.

Dalším předsedou MNV od roku 1957 byl Josef Malý z čp. 13, který tuto funkci zastával až do 11. listopadu 1974, kdy převzal funkci na několik volebních období, až do roku 1990, Václav Pařízek z čp. 85.

Od roku 1990 po tak zvané „sametové revoluci“ a vzniku nového demokratického státu až do dnešních dnů, zastává opět funkci „starosty obce“ sudínský občan, Josef Hejzlar z čp. 23.

Kampelička – Spořitelna

Protože Kampeličky byly ve své době obrovskou vymožeností pro venkovské obyvatelstvo, bude dobré se zmínit i o Kampeličce v Bačetíně. Název Kampelička vznikl od příjmení jejich zakladatele a propagátora Cyrila Kampelíka, který žil v letech 1805 – 1872.

V Bačetíně se dne 31. března 1901 z podnětu tehdejšího řídicího učitele Františka Šmiky sdružilo několik pokrokových zemědělců a drobných

živnostníků z Bačetína a okolních obcí a založili „Spořitelni a záložni spolek“ pro školni obec Bačetín a okolí, zapsané splečenstvo s neomezeným ručením. Vzniklo tak svépomocné družstvo, které svým členům poskytovalo levný úvěr a jiné služby k rozvoji jejich živností.

Prvním starostou byl Josef Ježek z čp. 17 a náměstkem Jan Holeček z čp. 31. Činnost spolku se úspěšně rozvíjela. V prvním roce bylo dosaženo obratu 7.325 rakouských korun a v roce 1928 již dva a půl milionů Kč. V roce 1904 byl ustaven nákupní odbor, za účelem nákupu umělých hnojiv a zemědělských strojů ke společnému užívání.

V čele Kampeličky po J. Ježkovi byl nejdéle Josef Novotný z čp. 64 a to od roku 1908 do roku 1945 a po něm převzal funkci starosty Josef Moravec z čp. 31. O rozkvet Kampeličky se zasloužilo v průběhu její existence mnoho zdejších funkcionářů. V roce 1936 byl obrat 2 miliony 569 tisíc Kč a na rezervním fondu bylo 45 000 Kč.

Ze zemědělských strojů bylo v průběhu let 1901 – 1946 nakoupeno: trier na obilí, luční brány, mostní váha, cepová mlátička, secí stroj, mlátička, benzinový motor, rozmetadla um. hnojiv, stroj na výrobu povřísel a jiné drobné nářadí. Vše sloužilo hlavně zemědělcům.

Od 1. ledna 1953 byla bačetínská Kampelička začleněna do nově utvořené soustavy státních spořitelen jako „Česká státní spořitelna – místní jednatelství v Bačetíně“. Ve funkci pokladníka se vystřídali občané: Fr. Šmika, Václav Hejzlar, Alois Hanuš, Václav Pařízek, Alois Pop Josef Kárník a Irena Hejzlarová ze Sudína.

Ve funkci pokladníka však setrval nejdéle Josef Kárník z čp. 61, nar. 30. 8. 1922 a to úctihodných 50 let. Do místní Kampeličky nastoupil 1. června 1945 a posledním dnem za přepážkou Spořitelny v Bačetíně pro něho byl 31. březen 1996, kdy předal funkci pokadníka sudínské občance Ireně Hejzlarové.

Zbývá zaznamenat již jen to poslední a to datum posledního dne úředních hodin v místní Spořitelně. Bylo to 29. srpna 1997, kdy byla v rámci reorganizace Spořitelna, původně Kampelička v Bačetíně definitivně zrušena. Pro zdejší občany to byla velká ztráta pohodlí, protože nejbližší peněžní ústav pro ně zůstal v Dobrušce.

Ke dni zrušení bylo vedeno k 28. srpnu 1997: 782 vkladních knížek, 53 sporožirových účtů, 3 běžné účty. Částka na vkladech činila celkem 17 milionů 944 tisíc korun a byly to vklady nejen místních občanů, ale i z Bystrého, Janova, Kounova a Dobřan.

Sbor dobrovolných hasičů

Poslední léta devatenáctého století, byly na vesnicích léty masového zakládání Sborů dobrovolných hasičů. Dne 24. května 1886 se také usnesl obecní výbor v Bačetíně, po předchozím jednání s Pojišťovacím spolkem ve Spech, že vyzve místní občany, k založení Sboru dobrovolných hasičů.

Jak bylo tehdy zvykem, Pojišťovací spolek se zavázal, že v případě ustavení sboru jej vybaví stříkačkou a nejn nutnějšími potřebami k činnosti. Členství bylo dvojího druhu. Členové činní a členové přispívající. Členové činní vstupovali do sboru nejméně na tři roky a členové přispívající měli možnost přispět jednorázově dobrovolnou finanční částkou na trvalo, nebo libovolnou částkou jednou za rok.

Účel jak činných tak i přispívajících se řídil heslem: „Miluj svého bližního, jako sebe samého“!

Po vyhlášení výzvy se přihlásilo 25 občanů do řad činných a 16 členů jako přispívajících. Dne 13. června byla svolána obecním úřadem za přítomnosti starosty Josefa Knouliche a obecní komise, veřejná shůze, kde byly provedeny volby výboru a tím byl ustaven v Bačetíně „Sbor dobrovolných hasičů“.

V tu dobu měla obec Bačetín, spolu se Sudínem celkem 630 obyvatel a 110 obytných stavení. Sbor se zúčastňoval při likvidaci požárů v celém okolí, i když měl stříkačku jenom ruční, do které se zapřahal pár koní. První motorová stříkačka byla koupena teprve v roce 1941.

Sbor se zúčastňoval také všech různých hasičských sjezdů v celém okolí. V roce 1928 byl ustaven při Sboru, také ženský odbor hasiček, který měl celkem 9 členek. I ženy v parádních stejnokrojích reprezentovaly místní sbor na všech sjezdech v okolí.

V době totalitního režimu, v šedesátých letech dvacátého století, byl změněn název „Sbor dobrovolných hasičů“, na „Svaz požární ochrany“. Čili místo slova „hasiči“ to byli „požárníci“ (což logicky uvažujícímu laikovi napovídalo, že hasiči hasí a požárníci zakládají požáry).

Nejvýznamnějším rokem pro bačetínské požárníky vůbec za celou éru 102 let své existence, byl rok 1988. Družstvo mladých požárníků se zúčastňovalo sportovních soutěží hry „Plamen“, kde se zpravidla umísťovalo na předních místech. V roce 1988 dosáhlo příčky nejvyšší. Viz tabulka.

Cesta k vítězství: pod vedením trenéra Josefa Andrše ze Sudína.

v době	soutěž	kde	umístění
14. 5.1988	obvodní kolo	v Dobrém	1 místo

27. – 28. 5.	okresní kolo	v Borohrádku	1 místo
10. – 12. 6.	krajské kolo	v Broumově	1 místo
7. – 11. 7.	celostátní kolo	ve Svitě na Slovensku	1 místo

Družstvo bylo ve složení: Baše Vlastimil, Bašová Radka, Bothigová Kateřina, Hofman Miloš z Kounova, Kořínková Radka, Marek Miloš, Marešová Pavlína, Schejbalová Marketa, Škoda Miroslav z Ohnišova a Ježek Leoš.

Hasiči a divadlo

Jako druhou pracovní náplní hasičů, byla kulturní činnost v obci. Hasiči byli každoročně pořadateli hasičského plesu, pouťové taneční zábavy a především staročeských posvícení, které se drželo dva až tři dny, včetně dvou posvícenských tanečních zábav se „zlatou hodinkou“. Mimo to pořádali různé májové víny pro mladší generaci.

Aby byla kulturní činnost ještě bohatší, rozhodli se dát dohromady skupinu divadelních ochotníků. Proto svolali dne 2. února 1914 všeobecnou schůzi, na které promluvil místní řídící učitel František Šmika, o úkolu divadla. Jeho slova se hned na této schůzi setkala s takovým ohlasem, že se okamžitě přihlásilo do řad divadelních ochotníků 45 místních občanů a zároveň byl ustaven výbor, v čele s Františkem Šmikou. Tím byl založen při Sboru dobrovolných hasičů v Bačetíně i divadelní odbor. Místní hostinský Josef Šinták z hostince, kde se schůze konala, okamžitě vyhověl žádosti, postavit na sále jeviště.

První činnost spolku byla zahájena již za čtrnáct dní po ustavení 15. února, „Zábavným večerem“ a v květnu se již hrála první divadelní hra, „Díblík, šotek z hor“. Hra se setkala s velkým ohlasem diváků, což herce povzbudilo k další činnosti.

Dne 28. června 1914 byla s úspěchem sehrána druhá divadelní hra, „Stáří blázní“. V tento den však došlo v Sarajevu k atentátu na následníka trůnu Františka d. Este a brzy potom začala první světová válka. Odchodem mnoha vojáků do války byla činnost divadelního spolku značně oslabena a nakonec i zastavena.

K největší činnosti došlo až po válce, v roce 1919, kdy bylo v průběhu roku sehráno celkem šest divadelních her, včetně náročné hry „Noc na Karlštejně“.

V roli režisérů se v průběhu let vystřídal několik zdejších občanů. Prvním byl v roce 1914 místní učitel Karel Veverka. Po něm nastoupil až do

roku 1923 Josef Novotný s 29 div. hrami. Dalším režisérem byl do konce roku 1924 Václav Krejčí. Následoval Josef Kárník na 1 rok, kterého vystřídal až do roku 1929 Lad. Blikar s 10 hrami, včetně Silvestrů.

V roce 1930 převzal režii na plných 11 let Augustin Flégl, který nacvičil celkem 42 divadelních her a Silvestrů. Posledním z bačetínských režisérů místních ochotníků byl od roku 1944 do roku 1960 Josef Moravec, který nacvičil 12 divadelních her.

K bačetínským nejúspěšnějším divadelním hercům patřila nesporně dvojice sudínských rodáků, bratři Karel a Ladislav Novotných, kteří se směle pustili i do náročnějších her se zpěvy, jako byly „Čechy krásné, Čechy mé“, nebo „Slovácká princezna“ a pod.

Poslední divadelní hry sehrané na bačetínském jevišti s místními ochotníky byly v roce 1958 hry: „Babička je formát“ a „Ženský zákon“, v režii Josefa Moravce.

Po vzniku Státního statku a JZD v Bačetíně v roce 1958, tato kulturní činnost úspěšných divadelních ochotníků definitivně skončila, údajně pro zaneprázdněnost místních herců. (Pro informaci, bylo v průběhu let činnosti divadelního spolku v Bačetíně nacvičeno a sehráno celkem 107 divadelních her). Spolek mnohokrát vystupoval i pohostinsky v různých okolních i vzdálenějších obcích.

Zbývá ještě vzpomenout na bačetínské divadelní herce, kteří se o zdárný chod divadelní činnosti zasloužili. Prvními herci po založení spolku to byli: Smola Josef, Smolová Božena, Blikar Ladislav, Marek Josef, Červinková Marie, Kárníková Marie, Anežka a Tonička, Dusílková Františka, Šmika Karel, Novotný Josef, Zahradník Josef, Vašata Adolf, Firešová Marie, Holečková Marie, Prouzová Anna, Klamtová Marie. To byli první herci. V dalších létech to byli ochotníci na které se pamatují již já sám, zvláště s posledních let činnosti spolku.

Flégl Oldřich, Flégl Bohouš, Frimlová Marie, Kárníková Jiřina, Škodová Olča, Kuncová Miloslava, Pilcová Františka, Čtvrtečka Josef, Smola Václav, Novotný Karel, Novotný Ladislav, Schejbalová Jarmila, Bednář Václav, Zahradníková Jaroslava a jistě ještě další. Učinkovali zde často i divadelní ochotníci ze sousedních obcí.

Školy v Bačetíně

Do roku 1863 v Bačetíně žádná škola nebyla. Obec byla v tu dobu přiškolená k Bystrému, ale v zimní době se učilo v Bačetíně po chalupách,

převážně v chalupě čp. 57, (dnes u Čtvrtečků). Obec Sudín byla přiškolená do Kounova.

V roce 1863 začali občané Bačetína pomýšlet na postavení samostatné školy, zároveň i pro Sudín. V roce 1865 v květnu byl již položen základní kámen a do konce téhož roku byla škola čp. 84 postavena.

Prvním učitelem byl Matěj Linhart a žáků bylo 48. Počet žáků však stále stoupal a kapacita školy se zvětšit nedala. Proto bylo 25. února 1884 rozhodnuto, postavit školu novou a to dvoutřídní. Rozhodnutí se událo za účasti komise skládající se z okresního inspektora J.K.Hraše, okresního lékaře J. Plzáka a stavitele J. Štěpána z Nového Města nad Metují. Po schválení rozpočtu v částce 9.991 zlatých, bylo započato se stavbou, položením základního kamene dne 26. května 1884.

Protože počasí v tom roce bylo příznivé a hlavně občané byli velmi pracovití, dokázali tehdy bez jakékoliv mechanizace dostavět školu do 13. listopadu téhož roku, čili za neuvěřitelných 171 dnů. Hned po dostavbě byla nová škola zmíněnou komisí předána obci k užívání. V dalším týdnu bylo zahájeno již vyučování. Řídícím učitelem byl jmenován František Netušil. V první třídě bylo 56 žáků a ve druhé třídě 55 žáků. Největší počet žáků byl potom ve školním roce následujícím, 1885 – 86 a to celkem 119 žáků.

Po roce 1895 již žáků stále ubývalo a v roce 1900 bylo celkem 87 žáků. Od školního roku 1938 – 39 byla definitivně škola dvoutřídní zrušena a dále pokračovala jako jednotřídní s celkovým počtem žáků 31 dětí.

Za celou éru bačetínské školy se vystřídalo přes 30 učitelů. Z místních učitelů zde učili: Alois Hanuš, Alois Pop, a , Antonín Andrš ze Sudína. Poslední učitelkou zdejší školy byla Libuše Dostálová, později provdána Dubánková, která zde učila plných 26 let, do roku 1975, kdy byla bačetínská škola z rozhodnutí okresních orgánů zrušena. Posledních žáků bylo pouze 14. Ti potom jezdili do okolních škol do Dobřan, Dobrušky, na Deštnou a později i do Ohnišova.

Po zrušení školy v roce 1975 byla škola adaptována na Mateřskou školu s kapacitou 25 dětí.

Mateřskou školu navštěvují nejen místní děti, ale i děti z okolních obcí, Domašína, Kounova i Bystrého.

Hospoda v Bačetíně

Protože hospody na vesnicích od nepaměti nesloužily jen přátelům piva a jiného dobrého moku, ale byly z velké části střediskem venkovské kultury, každá hospoda měla svůj charakter, bude dobré se podívat i do historie bačetínské hospody, která sahá až do roku 1891.

V tomto roce byla totiž tato hospoda rodinou Šintákových postavena jako přízemní budova s názvem, „ Zájezdň hostinec“.Protože zřejmě dobře prosperovala, byla v roce 1910 provedena druhou generací rodu Šintákových nástavba druhého patra, kde byl zřízen sál a později i jeviště.

K hospodě patřila i určitá výměra polí, čili střední hospodářství i s živočišnou výrobou.

Specialitou této hospody bylo široko daleko známé Šintákově řeznictví, s vlastními jatky. Podle vyprávění bývalých pamětníků, byla hospoda proslulá tím, že byly denně nabízeny čerstvé jaternice a jiné zabijačkové pochoutky. Hostinský měl v okolí stálé odběratele masa.

V padesátých letech minulého století, v době socializmu, byla hospoda vlastníkům odebrána a přidělena Spotřebnímu družstvu „Jednota“, Kostelec nad Orlicí. Zpočátku bylo ještě vedení hostince ponecháno Josefu Šintákovi a po jeho odchodu do důchodu až do roku 1966 se ve vedení hostince vystřídalo několik různých vedoucích. Pokud pamatuji, byla to M. Špačková z Domašína, Josef Moravec z Bačetína, Kašparová z Rozkoše, manželé Vlkovi a možná ještě jiní.

Za provozu Jednoty však hostinec bez jakýchkoliv oprav stále chátral, až byl z hygienických důvodů nakonec uzavřen. Místní národní výbor vyvolal s Jednotou v Kostelci jednání, avšak bez kladného výsledku. Jednota nechtěla do údržby žádné investice poskytnout. Výsledek konečného jednání byl takový, že v květnu 1966 byl hostinec majetkově převeden na Místní národní výbor v Bačetíně

MNV dal po převzetí budovy zpracovat investiční úkol na generální opravu v hodnotě 300 až 400 tisíc korun. Hlavním iniciátorem přestavby byl tehdejší předseda MNV Josef Malý. Započato bylo s adaptací v přízemí budovy, kde byla z původní lednice zřízena nová kuchyně a dosavadní kuchyň byla přidána k lokálu. Z ostatních přízemních místností byla zřízena společenská místnost, sklad lihovin, z bývalého řeznického krámu malá vinárnička. Zároveň byla vyměněna všechna přízemní okna za větší.

Druhá etapa rekonstrukce hostince, byla zahájena v roce 1975, za předsedy MNV Václava Pařízka, hlavního organizátora stavby.

Práce začaly přístavbou sociálního zařízení a přístavbou pro nové schodiště do prvního patra. (Původní sociální zařízení bylo v malém domečku na dvoře).

K největším stavebním pracím došlo v roce 1977-78. Práce začaly výměnou oken v prvním patře a potom zbouráním střechy včetně vazby pro nástavbu druhého patra budovy, kde byly plánovány klubovny pro společenské organizace.

Přestože to byla stavba tehdy označována jako „akce Z“, to znamenalo svépomocí občanů zdarma, pokračovaly práce tak rychle, že během dvou týdnů měla hospoda druhé patro a to pod novou střechou. Navíc se stavba prováděla za plného provozu hostince, zajišťovaným MNV.

Pod novou střechou potom pokračovaly práce na dostavbě interiérů. Kazetový strop na sále, který zhotovili tři důchodci, František Hejzlar, Fr. Ježek z Ohnišova a Stanislav Prouza ze Šedivin, obklady stěn provedli truhláři JZD. Následovaly práce instalaterské, tj. voda, elektroinstalace, hromosvody. Speciální zakázka byla uplatněna za pomoci bývalého sudínského rodáka Karla Novotného, ve sklárnách v Kamenickém Šenově, na zhotovení lustrů do sálu v hodnotě 60.000 Kčs. Poslední práce na nástavbě byla dostavba kluboven. Za zmínku stojí, že do této doby bylo na stavbě spotřebováno 137 kubíků dříví.

Nadešel květen 1979 a na rekonstrukci hospody zbývalo vymalovat předsálí, schodiště a provést generální úklid, aby byl sál připraven na slavnostní otevření, plánované na 20. května 1979, při příležitosti společné oslavy stých narozenin bačetínské občanky stařenky Emilie Smolové.

Po dokončení rekonstrukce dostala hospoda také tabuli s novým názvem: „Kulturní dům“ MNV Bačetín. Od otevření sálu jsem jako kronikář založil evidenci veškerých akcí pořádaných na sále KD, kterých bylo v průměru 50 ročně.

Podle těchto skutečností se dá konstatovat, že se investice do kulturního zařízení vyplatila, avšak do určité doby. Nadešla devadesátá léta, restituce a majitel požádal o navrácení hospody, na které měl plné právo. Dalo by se čekat, že majitelé, v tomto případě tři sourozenci se dohodnou mezi sebou a někdo z rodiny se ujme provozu hospody, tak jak tomu bylo před totalitním režimem ve čtyřicátých letech. K dohodě však nedošlo a majitelé řešili situaci formou pronájmu. Překážkou ale byl požadovaný vysoký nájem a začalo střídání nájemců, jako střídání prádla. Od předání hospody majitelům se ve funkci hostinského do roku 2004, to je za 12 let, vystřídalo 14 nájemců.

Nyní si neodpustím vložit odstavec, který by se dal nazvat „nevděk světem vládne“. Jak již bylo uvedeno, hostinec byl předán majiteli Josefu

Šintákovi dne 23. prosince 1992. Dalo by se předpokládat, že si majitel uvědomí co se mu po bývalé zchátralé hospodě, před generální opravou doslova „ruinou“, navrácí. Ale skutečnost byla zcela opačná. Majitel místo díky bačetínským občanům za to, že mu svépomocí zachránili jeho rodnou hospůdku, se cítil stále okraden. Nakonec ještě o část pozemků vyvolal s obcí soud.

Dnes kdy tyto vzpomínky píše (září 2004), je hospoda zase již 2 měsíce zavřena. Pokud nebude provozovatelem vlastník, bude situace stále stejná. Je jen obava, aby to nebyla druhá fáze chátrání této nemovitosti a tisíce odpracovaných hodin bývalých bačetínských zachránců. nepadly v niveč.

Pro informaci ještě jednou o bývalém využití pěkného sálu, kde byl mimo jiné od samého začátku provozu zákaz kouření, což jistě prospělo nejen návštěvníkům, ale i samotnému kulturnímu zařízení.

Společenské akce v KD

název akce	počet	účast osob
schůze	132	4.339
školení	92	3.692
aktivity	36	1.690
přednášky	12	615
zábavné pořady	29	714
taneční zábavy	42	4.270
akce pro děti	21	1.765
filmové večery	19	570
kurzy	15	273
výstavy	19	1.055
společenské akce pro cizí	24	1.355
rodinné akce	8	320
svatební hostiny	139	6.845
různé akce ostatní	16	1.026
c e l k e m	605	29.529

Zbývá si dát otázku, jak je sál využíván v současné době, to je v roce 2004. Téměř vůbec. Pouze obecní úřad zde jednou ročně vítá nové občánky do života.

Socializace

Socializace je téma, které nám říká, že v padesátých a šedesátých letech minulého století, se v naší zemi ujal moci totalitní režim, který mnoha lidem zkombinoval život, zvláště na vesnici. Byla to léta největšího nátlaku na zemědělce za účelem socializace, čili zakládání zemědělských družstev.

Zpočátku se to dělo formou přesvědčování o vysněných výhodách společného hospodaření. Tato forma agitace se však moc nedařila. Nebylo se čemu divit, protože zemědělství se v poválečných letech začalo pomalu rozvíjet. Průmysl začal konečně dodávat na trh novou zemědělskou techniku, což dávalo zemědělcům naději úspěšně a svobodně zvelebovat svoje hospodářství.

Těžko bylo přesvědčit rolníka, který si za poslední úspory pořídil nové stroje aby je nyní bezplatně poskytl na společné hospodaření a stal se pouhým nádeníkem v družstvu. Musel by se rozloučit se svými miláčky v konírně, ve stáji, zmizela by mezičkou ohraničena jeho vlastní políčka a tím by byl konec všem plánům, na zvelebování svého vlastního hospodářství. To byly z hlediska vžitého lidského společenství pádné argumenty.

Dobrovolně se dali k podpisu přihlášky do družstva přesvědčit pouze tzv. kovozezemědělci, vlastníci malých výměr, kteří nebyli v hospodaření ani soběstační a nebo přívrženci režimu. Protože brzdou socializace na vesnici byli hlavně zemědělci s větší výměrou pozemků, zaměřil se režim především na ně a to velmi krutě. Nejen že jim zvyšoval neustále dodávkové úkoly, ale počínal si doslova zločinně tím, že jim bezplatně odebral, přesměji řečeno ukradl, nejnovější techniku jako byly traktory, samovazače, mlátičky a pod..

Co to bylo za logiku, sebrat rolníkovi stroje a chtít na něm, aby zvyšoval výrobu ? V mnoha případech odčerpali z rodin pracovní sílu do průmyslu. To znamená, že dospělá mládež dostala příkaz nastoupit do cukrovarů, mlékáren, konzerváren aj, a argumenty rodičů, že zůstanou na hospodaření sami, nebral režim v úvahu. Prostě účel veškerých násilných opatření byl jediný: udělat ze zemědělce tak zvaného „neplniče“ dodávkových úkolů. Pro které pak byly připraveny speciální zákony, případně vystěhovávání, nebo kriminály.

V Bačetíně byla zahájena socializace v roce 1957. Začalo to stejným scénářem. Odebráním strojů, zvyšováním dodávek a nakonec za použití jakéhosi zákona č. 50 zabráním neboli vyvlastněním pěti hospodářství do Státního statku Sedloňov. K tomuto vzniklému hospodářství Státního statku se ještě dobrovolně přidalo 7 místních hospodářství. Viděli v tom možnost vyšších výdělků než v JZD. Tím získal statek 250 ha zemědělské půdy v katastru. Protože podle tehdejších instrukcí měl státní statek, jako vyšší

forma socialistického hospodaření přednost ve výběru pozemků, měl v úmyslu zabrat pozemky zbývajících zemědělců, kterým by potom zůstaly pozemky jen okrajové. Tím byli tito rolníci přinuceni doslova okamžitě utvořit družstvo. To se také stalo dne 8. září 1957.

Nově vzniklé Jednotné zemědělské družstvo Bačetín mělo 48 členů a asi 200 ha zemědělské půdy. Prvním předsedou družstva byl Stanislav Schejbal čp. 29 a družstvo začalo oficiálně hospodařit od 1. ledna 1958.

Tím vznikly v obci dva zemědělské sektory, což nebyla zrovna nejlepší situace, co se týká výdělků. Statky byly v tu dobu bohatě dotovány státem, čímž měli zaměstnanci velmi dobré výdělky a v JZD se pracovalo na pracovní jednotky. Plánovaná pracovní jednotka (PJ) byla v prvním roce hospodaření 14 Kčs a v průběhu roku se vyplácela pouze záloha 8 Kčs za jednu PJ. Druhá polovina PJ se vyplácela na konci roku při výroční členské schůzi, a to ještě záleželo na celkových tržbách JZD. To znamenalo, že když si družstevník vydělal za den dvě PJ, což byl dobrý průměr, měl výdělek 16 Kčs, slovy šetnáct korun za den. Mnohdy se stávali družstevníci posměchem ze strany zaměstnanců statku jako „družstevníci žebráci“.

Družstvo muselo začít adaptacemi pro živočišnou výrobu a přemýšlet o stavbě kravína. První stavbou byly dvě drůbežárny. První montovaná a druhá zděná. Ke konci roku 1958 se již připravovala stavba kravína pro 96 dojnic a do družstva přistoupilo posledních 5 soukromých zemědělců. V tomto roce byl také koupen první nový traktor Zetor 25 za 22 tisíc korun a několik starších strojů ze STS Dobruška.

V rostlinné výrobě dělala největší potíže roztržitost a také zamokřenost mnoha pozemků. Průměrná výměra honů v prvním roce byla 1,28 ha. Na polní práce se musela využívat z velké části pomoc Strojní traktorové stanice z Valu. Družstvo stále doplňovalo strojový park a proto stojí za zmínku skutečnost, která se stala při koupi nakladače chlévské mrvy. Doslova rozhořčení byli někteří družstevníci a to hlavně několik žen proto, že přijdou o nakládání hnoje, při kterém se dalo něco vydělat. Bylo až obdivuhodné, že pracovní morálka družstevníků byla tak vysoká. A to se nestávalo, že by se družstevník předem ptal co za to bude, jako tomu je dnes a výdělky byly v prvních letech opravdu ubohé.

Každé družstvo mělo přidělen tak zvaný patronát. JZD Bačetín tak mělo za patrona STB - Státní tajnou bezpečnost z Dobrušky.

Dne 5. února 1961 došlo k prvnímu sloučení družstev. K Bačetínu se přidalo JZD Sudín. Sloučené družstvo si také dalo nový název: „Jednotné zemědělské družstvo Nový život“, v Bačetíně. Sloučením se zvýšila výměra zemědělské půdy na 367 ha a členská základna dosáhla 80 členů.

V roce 1961 nakoupilo družstvo velké množství mechanizace. Obilní kombajn ŽM 330, pásový traktor DT 54, kolové traktory Z 3010, Z 4011, vysokotlaký lis K 441, traktorové přívěsy, žací lišty, postřikovač, pluh, rozmetadla um. hnojiv, vyoravače brambor, kombajn na brambory a jiné.

Družstvo se také zabývalo výstavbou bytovek.. V roce 1961 byla postavena čtyřbytovka a později ještě dvě šestibytovky. V tomto roce bylo také zřízeno společné stravování družstevníků v jídelně Státního statku v čp. 80. Později v místním hostinci Jednoty.

Rok 1975 byl rokem dalšího sloučení družstev. K JZD Bačetín se přidalo JZD Domašín a JZD Kounov. Tím se družstvo skládalo celkem z původních devíti družstev. Byly to obce: Bačetín, Sudín, Domašín, Spáleníště, Kounov, Rokoš, Šediviny, Nedvězí a Dobřany.

Toto družstvo o celkové rozloze 1927 ha , z toho orné 1251 ha a 344 ha půdy lesní, si dalo název Jednotné zemědělské družstvo „Zlatý potok“ se sídlem v Bačetíně. Mělo celkem 390 členů z toho stálých pracovníků 219. Předsedou byl zvolen Jan Cvrček z Domašína.

K dalšímu sloučení družstev došlo v roce 1986. Již od května tohoto roku začalo vedení družstva ve spolupráci s Okresní zemědělskou správou v Rychnově, připravovat sloučení „JZD Zlatý potok“ Bačetín s „JZD Mír a přátelství“ Ohnišov. Přestože vedením družstva byla při každé příležitosti prováděna agitace mezi členy, dá se říci, že většina členů obou družstev byla proti tomuto sloučení. Přesto byla svolána na den 19. září členská schůze, kde bylo za velmi pochybného hlasování údajně sloučení odhlasováno. Nakonec hlavní iniciátor tohoto sloučení tehdejší ředitel Okresní zemědělské správy v Rychnově Ing Pavlík se nechal před schůzí slyšet, že sloučení se musí odhlasovat za každou cenu, tak se jim to nakonec za použití záhadných součtů hlasů povedlo.

Původní družstvo Zlatý potok mělo být ve sloučeném družstvu jako samostatné středisko Bačetín. Nově sloučené družstvo začalo oficiálně hospodařit od 1. ledna 1987 a neslo název „JZD Mír a přátelství Ohnišov“. Ceková výměra družstva byla 4.116 ha zemědělské půdy.

V tomto družstvu mělo v roce 1989 středisko Bačetín následující výsledky hospodaření: v rostlinné výrobě bylo mimo jiné pěstováno 140 ha pšenice, 56 ha ječmene, 40 ha brambor. Průměrný výnos u obilovin byl 45,7 q z 1 ha. Dojivost v kravíně v Bačetíně stoupla ze 3.993 litrů v roce 1988 na 4.070 litrů.

Průměrný měsíční příjem na člena, včetně podílů byl 2.851 Kčs. Hodinový výdělek traktoristy byl 18,15 Kčs, ošetřovatele dojníc 18,19 Kčs,

opravářů 16,48 Kčs, pracovníků v rostlinné výrobě 12,48 a techniků 15,31 Kčs.

V této podobě hospodařilo družstvo až do roku 1991. Od samého počátku roku 1991 však byla situace, co se týká budoucnosti družstva nejasná. Finanční situace se stále zhoršovala, protože vstupy nezbytných potřeb byly stále vyšší, rovněž se zvyšovaly i odvody z mezd a na druhé straně se začal snižovat odbyt výrobků.

Do konce roku proběhlo několik porad a členských schůzí ale změnil se pouze název družstva. „JZD Mír a přátelství“ byl nahrazen názvem: „Zemědělské družstvo Ohnišov“.

Rozpad družstva

V pátek 28. srpna 1992 došlo k rozpadu ZD Ohnišov. Vlastníci pozemků byli vyzváni, aby urychleně podali výpovědi, aby se mohlo ZD Ohnišov opět rozdělit na dvě družstva, jako do roku 1986.

V úterý 29. září bylo v Bačetíně ustaveno družstvo pod názvem „Zemědělské družstvo Zlatý potok se sídlem v Sudíně“. Zároveň byly schváleny nové stanovy a zvoleno představenstvo. Členský podíl byl stanoven na 50 tisíc Kčs, vstupní vklad 3.000 Kčs, který se musel zaplatit do 15 dnů. Do funkce výkonného ředitele byl zvolen ing Frydýšek Josef a předsedou družstva Antonín Štencl z Kounova.

Zemědělské družstvo Zlatý potok se sídlem v Sudíně začalo hospodařit na 1.210 ha pronajaté zemědělské půdy, z toho na 796 ha orné. Trvale pracujících členů a zaměstnanců mělo celkem 87. Majetek družstva činil 61 milionů 266 tisíc Kčs. Vlastníci pozemků začali dostávat nájemné ve výši půl procenta z ceny pozemků, což v Bačetíně činilo 172 Kčs z 1 ha..

V rámci restitucí musely být uvolněny budovy opravářských dílen u čp. 56 a proto byly dílny přestěhovány do Sudína, do bývalého společného zemědělského podniku Dobersko.

Do Sudína se přestěhovaly i kanceláře, kde tím vzniklo nové sídlo Zemědělského družstva Zlatý potok.

Pro informaci několik údajů o hospodaření v roce 2002. Družstvo hospodařilo na 1.456 ha zem. půdy, mělo 130 členů, z toho trvale pracujících 30 členů a 24 zaměstnanců. Družstvo muselo opustit vžitě osevní postupy a orientovat se na plodiny s lepším finančním efektem a také na výrobky na které je odbyt. Jsou to zejména travní semena, řepka a speciální plodiny jako je kmín a mák. O celé existenci družstva v Bačetíně bude podrobně popsáno v připravované samostatné knize: „Socializace v Bačetíně“.

Seznam občanů obce Bačetín
v jednotlivých číslech popisných, ke dni 12.6.2001

č.p.	příjmení	jméno	rok nar.
2	Böthig	Erich	1976
	Hejzlar	Adam	1991
	Hejzlar	Jan Ing	1969
	Hejzlar	Samuel	1992
	Hejzlarová	Ester	1973
	Hejzlarová	Jindřiška	1970
	Hejzlarová	Markéta	1994
	Hejzlarová	Milada	1948
	Hejzlarová	Světлана	1968
	Láníková	Aneta	1995
	Láníková	Radka	1975
	Rubeš	Miroslav	1951
	Rubeš	Štěpán	1979
	Rubešová	Eva	1982
	Senko	Jaroslav	1975
	Senková	Eva	1975
	Smolová	Martina	1978
	Senko	Martin	2000
3	Hartman	Miloš	1973
	Hartmanová	Růžena	1974
	Hartmanová	Veronika	1993
4	Mareš	Jiří	1979
	Mareš	Josef	1945
	Marešová	Ludmila	1954
6	Marešová	Marta	1917
7	Skuček	Josef	1938
	Skučková	Jiřina	1943
11	Dyntarová	Amalie	1915
	Vaněk	Josef	1935
	Vaňková	Milada	1946
13	Malá	Marie	1913
14	Skuček	Josef	1970
16	Knoulich	Ladislav	1939
17	Ježek	Josef	1950
	Ježek	Leoš	1976
	Ježková	Marie	1921
	Ježková	Renata	1979
	Ježková	Zdeňka	1951
18	Deylová	Hana	1952

	Deylová	Hana	1981
21	Pařízek	Václav	1968
21	Pařízek	Václav	1934
	Pařízková	Zdeňka	1940
23	Pinkasová	Anna	1912
24	Leško	Milan	1984
	Leško	Petr	1983
	Lešková	Andrea	1979
	Mádr	Matěj	1993
	Mádr	Milan	1965
	Mádrová	Dana	1958
25	Cochnar	Jan	1986
	Pinkas	Josef	1946
	Pinkasová	Jaroslava	1961
	Remešová	Jaroslava	1938
26	Popová	Olga	1931
	Preclík	Roman	1982
	Preclíková	Monika	1979
	Preclíková	Regina	1960
27	Kavka	Martin	1976
	Kavka	Petr	1953
	Kavková	Kateřina	1979
	Kavková	Květoslava	1954
	Popová	Květoslava	1928
29	Balcar	Jiří	1971
	Balcar	Josef	1941
	Balcarová	Eva	1948
	Hadvich	Martin	1976
	Hadvichová	Jitka	1975
30	Schejbal	Stanislav	1917
31	Moravcová	Miloslava	1938
	Moravec	Jan	1930
	Moravec	Miloš	1962
34	Hofman	Ladislav	1946
	Hofmanová	Hana	1953
	Hofman	Ladislav	1980
	Hofman	Petr	1984
	Hofman	Stanislav	1987
	Hofman	Pavel	1990
	Hofmanová	Marie	1985
	Hofmanová	Marta	1982
	Balog	Patrik	1992
35	Pinkas	Josef	1952
36	Pinkas	Jan	1921
37	Formánek	Jan	1939
39	Stodůlka	Michael	1988
	Stodůlka	Miloš	1968
	Stodůková	Monika	1970

	Stodůlková	Petra	1993
40	Šala	Josef	1940
40	Šalová	Milada	1942
41	Kavková	Jaroslava	1933
42	Bahníková	Erika	1978
	Blikar	Jaroslav	1953
	Blikar	Tomáš	1976
	Blikarová	Jana	1958
	Blikarová	Kristýna	1998
43	Klenčíková	Blanka	1940
45	Dyntar	Ladislav	1914
	Dyntarová	Božena	1946
48	Hejzlar	Václav	1950
	Hejzlarová	Marie	1954
	Hejzlar	Václav	1976
	Hejzlar	Pavel	1979
	Hejzlarová	Miroslava	1980
49	Hartman	Ludvík MVDr	1945
	Hartmanová	Miloslava	1951
50	Kratochvíl	Bronislav	1965
	Kratochvíl	Filip	1995
	Kratochvílová	Jitka	1973
	Kratochvílová	Michaela	1998
51	Hejzlar	Luboš	1975
	Hejzlarová	Alena	1948
53	Hartman	Josef	1937
	Hartmanová	Marie	1964
	Hartmanová	Marie	1944
54	Klamta	Bohuslav	1955
	Klamtová	Jiřina	1961
	Klamtová	Jiřina	1931
	Nechuta	Karel	1956
55	Klekner	Jaroslav	1933
	Kleknerová	Olga	1944
58	Marek	Pavel	1978
	Nováková	Anna	1977
59	Hlinková	Zuzana	1985
	Zejda	Drahošlav	1966
	Zejda	Drahošlav	1939
	Zejdová	Marcela	1966
	Zejdová	Miroslava	1938
60	Zelená	Jindra	1977
	Zelená	Marie	1933
	Zelená	Vlasta	1954
	Zelený	Jaroslav	1922
61	Kárník	Josef	1922
	Kárníková	Marie	1928
62	Marešová	Marcela	1963

	Marešová	Romana	1987
	Smola	Martin	1996
62	Smola	Milan	1964
	Smolová	Jaroslava	1967
	Smolová	Kateřina	1993
64	Novotná	Marie	1937
	Novotný	Josef	1935
65	Novák	Václav	1942
	Novák	Václav	1970
	Nováková	Blanka	1946
66	Smola	Otomar	1929
71	Schejbal	Ladislav	1915
	Schejbal	Jan	1947
	Fritzová	Miroslava	1974
	Schejbalová	Jiřina	1943
73	Klapal	Pavel	1974
	Klapalová	Markéta	1977
	Schejbal	Jiří	1945
	Schejbalová	Jitka	1954
74	Sozanská	Amálie	1909
78	Smola	Lukáš	1981
	Smola	Miroslav	1952
	Smolová	Alena	1958
	Smolová	Kamila	1989
79	Houser	Aleš	1986
	Houser	Aleš	1957
	Houser	Ivo	1964
	Houser	Oldřich	1989
	Houser	Petr	1994
	Houserová	Iva	1982
	Houserová	Iva	1961
	Houserová	Pavčina	1972
82	Smola	Oldřich Ing.	1959
	Smolová	Hana	1958
	Smolová	Kateřina	1980
	Smolová	Pavčina	1985
83	Novotná	Ilja	1963
	Novotný	Martin	1990
	Novotný	Václav	1960
	Novotný	Václav	1987
85	Pařízek	Jiří	1989
	Pařízek	Jiří	1963
	Pařízková	Ivana	1988
	Pařízková	Věra	1969
86	Mačková	Miloslava	1934
88	Kollová	Helena	1940
	Novotná	Julie	1920
	Ruffer	Leoš	1996

	Rufferová	Blanka	1972
	Rufferová	Štěpánka	1993
90	Runštuk	Jan	1987
	Runštuk	Michal	1982
	Runštuk	Zdeněk	1959
	Runštuková	Radomíra	1964
95	Blikar	Jaroslav	1926
	Blikarová	Anna	1929
	Syrová	Diana	1991
	Syrová	Drahomíra	1957
	Syrová	Michaela	1980
	Syrový	Miloš	1955
96	Kahoun	Jiří	1969
	Kahoun	Michal	1990
	Kahounová	Šárka	1968
	Kahoun	Jiří	1997
97	Padevět	Jiří	1952
	Padevět	Pavel	1956
	Padevětová	Žaneta	1997
	Padevětová	Eva	1967
	Padevět	Matěj	2000
98	Ševc	Karel	1929
	Ševcová	Jaroslava	1930
99	Bednářová	Iva	1965
	Bednářová	Lenka	1993
	Bednářová	Iva	1985
	Klika	Bohuslav Ing.	1930
	Kliková	Anna	1938
	Křivánek	Jiří	1957
	Křivánková	Eva	1959
	Křivánková	Pavčina	1989
	Křivánková	Vendula	1997
	Klika	Martin	1964
	Nyškovský	Dan	1979
	Nyškovský	Can	2001
	Nyškovská	Romana	1981
	Štach	Josef MVDr	1933
	Štach	Josef MVDr	1968
	Štachová	Eva	1965
	Štachová	Františka	1933
101	Marval	Milan	1938
	Marvalová	Drahomíra	1941
102	Bašeová	Helena	1949
	Jonáš	František	1950
	Jonáš	Michal	1977
	Jonášová	Alena	1950
	Kočiš	Pavel	1950
	Kočiš	Pavel	1976

	Kočišová	Marcela	1979
	Kočišová	Marie	1953
102	Krivčík	Josef	1957
	Laník	Miroslav	1973
	Pola	Jan	1947
	Pola	Pvel	1969
	Polová	Helga	1943
	Polová	Petra	1974
	Polová	Barbora	1997
	Rudolf	Josef	1952
	Rudolf	Josef	1980
	Rudolf	Roman	1982
	Rudolfová	Dagmar	1951
	Třešňák	Miroslav	1973
	Třešňáková	Ivana	1951
	Čtvrtečka	Jaromír	1937
103	Koppová	Vlasta	1933
	Krajčovič	Jan	1983
	Krajčovič	Ján	1957
	Krajčovičová	Veronika	1986
	Krajčovičová	Zdeňka	1953
	Novák	Denis	1999
	Pištělák	Petr	1980
	Schejbalová	Zdeňka	1981
	Vondra	Josef	1948
	Vondrová	Martina	1977
104	Macek	Jakub	1996
	Macek	Miloslav	1970
	Macková	Michaela	1991
	Macková	Petra	1971
	Musil	Jiří	1969
	Musilová	Kateřina	1973
	Musilová	Tereza	1993
	Musil	Ondřej	2001
105	Poláček	Jiří	1962
	Poláčková	Jaroslava	1965
	Poláčková	Klára	1987
	Poláčková	Petra	1984
	Vlk	Jiří	1965
	Vlková	Andrea	1992
	Vlková	Jana	1960
	Vlková	Romana	1994
106	Hofman	Jan	1956
	Hofmanová	Marcela	1959
	Hofmanová	Pavčina	1983
	Hofmanová	Petra	1978
	Musil	Jiří	1945
	Musilová	Věra	1946

107	Antal	František	1956
	Košář	Karel	1992
107	Košář	Tomáš	1993
	Košářová	Monika	1970
	Novotná	Liběna	1970
108	Macková	Anna	1908
	Vlková	Milada	1937
	Vyoral	Zdeňek	1976
	Zavoral	Jiří	1983
	Zavoral	Vladimír	1991
	Zavoralová	Jitka	1963
	Zavoralová	Lenka	1980
	Zavoral	Lukáš	1999
109	Kárník	David	1987
	Kárník	Miroslav	1960
	Kárník	Tomáš	1984
	Kárníková	Dagmar	1963
	Szabo	Luděk	1960
	Szabová	Iveta	1963
	Szabová	Iveta	1980
	Štenclová	Michaela	1981
110	Hájek	Pavel	1984
	Hájek	Pavel	1962
	Hájková	Denisa	1988
	Hájková	Hana	1964
	Vlk	Dušan	1967
	Vlk	Martin	1993
	Vlková	Dita	1991
	Vlková	Lenka	1970
111	Brož	Zdeněk	1961
	Brožová	Hana	1965
	Dyntera	Josef	1962
	Dyntera	Marek	1984
	Dyntera	Michal	1981
113	Rafael	Petr	1965
	Rafael	Petr	1989
	Rafaelová	Aneta	1988
	Rafaelová	Nikola	1995
	Rafaelová	Vlasta	1970
114	Němeček	Borek	1954
	Němeček	David	1973
	Němeček	Michal	1983
	Němeček	Tomáš	1981
	Němečková	Olga	1956
	Němečková	Pavla	1992
115	Frydryšek	Josef	1955
	Frydryšek	Pavel	1985
	Frydryšková	Helena	1959

	Frydryšková	Lucie	1984
117	Marval	Filip	1997
117	Marval	Milan	1965
	Marval	Tomáš	1994
	Marvalová	Václava	1970

Rekreační objekty v Bačetíně

V současné době je v Bačetíně 20 rekreačních objektů. Jedná se o stavení, která byla dříve obydlena a postupem doby se lidé odstěhovali nebo zemřeli a dnes jsou tato stavení užívána hlavně o víkendech jako rekreační chalupy.

čp	j m é n o	o d k u d
9	Hoza Petr	Pardubice
12	Vašata Josef Ing.	Hradec Králové
89	Vašata Josef	Dobruška
67	Korbel Alan JUDr.	Praha
94	Dařbuján Zdeněk	Hradec Králové
20	Kareš Václav Ing.	Hradec Králové
22	Drapák Jiří	Pardubice
6	Černohlávková Jana	Hradec Králové
52	Kořínek Karel	Dobruška
87	Růžek František	Praha
57	Čtvrtečka Zdeněk	Bystré
77	Kebortová Zdeňka	Hradec Králové
44	Zikuda Pavel	Hradec Králové
47	Čtvrtečka Josef	Dobruška
46	Bednář Václav	Nové Město nad Metují
68	Cita Václav	Přemyslovice
76	Holeček Jan Čihadlo	Hradec Králové
92	Holý Lubomír Čihadlo	Hradec Králové
69	Kutíková Kateřina Brtva	Hradec Králové
15	Žďánský Leoš MUDr. Brtva	Dobruška

Je jen chválou a potěšením, že jsou tato rekreační obydlí a jejich okolí uživateli vzorně udržována, což někdy chybí obydlím trvale obydleným.

Voda v Bačetíně

Pokud nebyl v Bačetíně vodovod, bylo získávání pitné a užitkové vody různé. V Bačetíně jako v obci převážně zemědělské, byla většinou na každém dvoře soukromá studna. Pro občany ostatní, sloužilo po obci několik studánek a dvě obecní studny. Jedna byla ve školní zahradce a druhá u hospody.

V roce 1921 se začalo poprvé uvažovat o stavbě obecního vodovodu. Po odborné poradě obecního zastupitelstva s radou ing Léblem ze zemského úřadu v Praze, se začalo kopat v horní části obce na tak zvané „bezednici“, kde byly zjištěny silné prameny. Předběžně byl vypočítán náklad na stavbu v částce cca 300 tisíc korun a byla zajištěna subvence až 70 %. Proti stavbě se však postavili dva místní rolníci, z čp.36 a 85, kteří stavbu znemožnili. Výhod potom využila obec Křovice.

V následujících letech došlo ještě k několika pokusům o stavbu, ale konečné rozhodnutí padlo až za starosty Josefa Šintáka v roce 1930.

Staveniště vodovodu přišla shlédnout komise ze zemského úřadu a stavbu schválila. Plány a rozpočty byly zadány firmě ing Bureš z Prahy, která provedla na náklady obce jímání pramenů v částce 96.000 Kč.

Stavba byla zahájena až v srpnu 1936. . Rozpočet byl upraven na 521.000 Kč, z toho pro Bačetín za 435 tisíc a pro Brtvu za 86 tisíc korun.

Stavbu provedla firma Vodotechna Praha, za odborného vedení ing. Černíka a Trnobranského. Po dostavbě v roce 1937 činila konečná částka 360.000 Kč, oproti původním 521 tisícům Kč.

Vodovod byl gravitační samospád v délce 3.000 metrů a připojena byla téměř všechna stavení. Vody bylo dostatek, přítok do bazénu stále přetékal. Pro bezpečnost proti ohni bylo po celé délce instalováno 17 hydrantů. Drobnou údržbu tehdy převzali bezplatně občané Josef Novák a Josef Pilc. Cena vody byla tehdy stanovena na 60 haléřů za jeden kubík. Ve správě obce byl vodovod do šedesátých let min. století, kdy ho převzal podnik OVAK t. j. okresní vodovody a kanalizace.

Přítok vody do bazenu však postupem let stále slábnul a byly období kdy se musela do bazenu voda dovážet. Proto začal v roce 1985 podnik OVAK pro posílení vodovodu se stavbou potrubí z přečerpávací stanice z Domašina do místního bazenu.

V roce 1987 byla stavba dokončena. Voda byla automaticky čerpána z Domašína, ale z počátku s častými poruchami.

V roce 1991 obec zadala zakázku podniku UNIGEO z Ostravy na zkušební vrty v místech asi 900 m od obce a 150 m od silnice k Bystřému. Finanční náklad na tyto zkušební vrty si vyžádal částku 50.000 Kč, ale bohužel prameny byly velmi slabé, pouze 16 litrů za minutu. V roce 1992 došlo k prvnímu většímu zdražení vody a to z 1,50 Kč na 5 Kč za jeden kubík. V roce 1994 přestoupila obec z podniku OVAK, do spolku uživatelů skupinového vodovodu Opočno – Dobruška – Bačetín.

V devadesátých letech převzal vodovod do své správy podnik „Aqua servis“ Rychnov nad Kněžnou. Od té doby cena vody stále stoupá. V roce 2000 dosáhla již výše 16 Kč za kubík a v současné době, to je v roce 2004 platí občané Bačětína za pitnou a užitkovou vodu již 21,43 Kč za 1 kubík.

Texty k obrazové části almanachu obahují:

- 1. seznam majitelů a uživatelů jednotlivých popisných čísel od uvedeného data a kdy byl alespoň přibližně objekt postaven.**
- 2. pokud se jedná o bývalé zemědělské objekty, tak je uvedena výměra pozemků do roku 1957, kdy v rámci tzv. socializace skončilo soukromé hospodaření.**
- 3. různé jiné poznámky vztahující se k jednotlivým popisným číslům.**

čp. 1 Postaveno v roce 1915. Majitelé: 1791 Linhart Jindřich, 1840 Linhart Josef, 1877 Francová Anna, 1889 Kunc Josef, 1928 Kunc František, 1946 Kuncová Anna, 1982 Kunc Josef, Kunc František a Hubálková Marie, 1985 JZD Bačetín, 1987 JZD Ohnišov, 1990 Kunc Josef a František a Marie Hubálková, 1998 Brožovi.

K původnímu hospodářství náleželo 19,26 ha zem. půdy. Ve 40 letech devatenáctého století to bylo sídlo známého rychtáře Josefa Linharta, který stál v čele vzpoury rolníků proti vrchnosti v roce 1845.

čp. 2 družstevní šestibytovka postavena bytovým družstvem Rychnov v roce 1961. Čp. 2 bylo převzato z bývalé chalupy u čp. 4 původně hospody, která byla v roce 1959 zbourána. Všem šesti rodinám bytové družstvo byty odprodalo.

čp. 3 1791 Derner Josef, 1840 Dusilek Václav, 1874 Dusilek Václav, 1920 Dusilková Marie, 1930 Martinek Stanislav, 1958 Martinková Růžena, 1980 Martinek Václav, 1980 Tobišek a Fišar, 1992 Tobišek Petr, 1997 Hartman Miloš.

Postaveno v roce 1902, k chalupě náleželo 1,82 ha zem. půdy.

čp. 4 Postaveno v roce 1903. Majitelé: 1791 Hofmanová Alžběta, 1840 Ježek Antonín, 1874 Ježek Josef, 1920 Ježková Anna, 1946 Mareš Jan, 1990 Mareš Josef.

Původně největší zemědělská usedlost v obci s výměrou 31,82 ha zem. půdy.

čp. 5 Patřilo k chalupě u čp. 16, která byla v roce 1970 zbourána.

čp. 6 Postaveno v roce 1968. Majitelé: 1968 Mareš Jan, 2000 Černohlávková Jana.

čp. 7 Postaveno adaptací bývalé hospodářské budovy v roce 1960. Majitelé: 1960 Skuček Josef, 2001 Skučková Jiřina.

Původně malé hospodářství s výměrou asi 7 ha.

čp. 8 Přestavováno od roku 1939. Majitelé: 1791 Šubert Jan, 1840 Šubert Josef, 1868 Hencl Antonín, 1912 Štěpán Josef, 1939 Štěpán Josef ml., 1941 Štěpánová Anna, 1960 Štěpán Josef, 2003 Halda Josef.

Původně hospodářství s výměrou 10,93 ha zem. půdy.

čp. 9 Postaveno asi v roce 1931. Majitelé: 1791 Mach Jan, 1840 Moravec Josef, 1860 Pohl Josef, 1894 Pohlová Marie, 1901 Blikarová Marie, 1930 Blikar Josef, 1961 Blikarová Anna, 1986 Hoza Petr.

čp.10 Dříve Brtva čp. 1. Postaveno okolo let 1840. Původně malé hospodářství popsané u čp. 7. Majitel Skuček Josef, který byl po tzv. sametové revoluci v roce 1989 prvním, který požádal o restituci a stal se soukromým zemědělcem. Tento původně rodinný domek použil k velkochovu slepic, čímž se stal neobyvatelným. Soukromě hospodařil asi 5 let a v současné době leží pozemky z poloviny ladem.

čp.11 Původně Brtva čp. 2. Majitelé: nejméně 2 generace Dyntar Ladislav, dnes Vaněk Josef. Předposlední majitel Ladislav Dyntar byl velmi známý výrobce proutěných košů, který neměl co se týká kvality výrobku absolutně konkurenci.

čp.12 Postaveno jako rekreační chata v roce 2002, majitel Vašata Josef Ing.

čp.13 Postaveno asi 1897. Majitelé: 1791 Skuček Josef, 1840 Andrš Josef, 1850 Jarkovský Matěj, 1889 Jarkovský Josef, 1890 Jarkovská Marie, 1896 Jarkovský Josef, 1897 Malý Jan, 1908 Malý Josef, 1941 Malý Josef ml. 1981 Malá Marie, 1990 Malý Jiří.

K chalupě náleželo 2,89 ha zem. půdy.

čp.14 Postaveno okolo let 1890 rodem Čtvrtečků. Majitelé: nejméně 3 generace Čtvrtečka Josef, od roku 1992 Grulich Opočno.

Původně malé hospodářství s výměrou 7,25 ha zem. půdy. Od roku 1992 neobydleno a budova chátrá.

čp.15 Přestavěno v roce 2001. Majitel: Žďánský Leoš MUDr. Původně malé hospodářství s výměrou 4,04 ha zem. půdy. Podle vyprávění pamětníků bylo kuriozitou, že přistavěná stodola byla tehdy postavena z cihel vyrobených a vypálených na místě stavby i z místního materiálu – cihlářské hlíny.

čp.16 Postaveno okolo let 1840. Majitelé: 1791 Knoulich Jan, 1840 Knoulich Josef, 1875 Knoulich Josef, 1908 Knoulich Ladislav, 1940 Knoulichová Anežka, 2000 Knoulich Ladislav.

Původně zemědělská usedlost s výměrou 17,62 ha zem. půdy. Podle historických pramenů se na staku v předminulém století vařilo pivo. Svědčí o tom i do nedávna užívaný název pozemku patřící ke statku, zvaný „chmeliště“.

čp.17 Postaveno okolo let 1887. Majitelé: 1791 Andrš Šimon, 1840 Ježek Josef, 1881 Ježek Josef, 1908 Ježek Josef, 1932 Ježek Josef, 1946 Ježek Josef,

Původně třetí největší zemědělská usedlost v obci, s výměrou 23,07 ha zem. půdy. Nástavba bytové jednotky byla provedena okolo roku 1968.

čp.18 Přestavěno v letech 1977 – 1979. Původně zemědělská usedlost s výměrou 11,79 ha zem. půdy. Majitelé: 1791 Pavel Matouš, 1840 Pohl Matěj, 1889 Pařízková Alžběta, 1928 Knoulich Josef, 19 Knoulich Václav, 1997 Deylová Hana.

čp.19 Postaveno okolo roku 1792. Je to pravděpodobně nejstarší kamenná stavba v obci. Zdivo je o síle jednoho metru. Majitelé: 1840 Pohl Jan, 1847 Pohl Josef, 1881 Ježek Jan, 1914 Ježek Josef, 1928 Ježek Josef, 1960 Ježek Josef, 1960 Ježková Anna, 1990 Novotný Josef.

Původně zemědělská usedlost o výměře 20,88 ha zem. půdy.

čp.20 Přestavěno v roce 1937. Majitelé: 1791 Poláček Josef, 1840 Poláček Josef, 1877 Poláček Josef, 1880 Matějů Antonín, 1918 Matějů Antonín, 1921 Dubánek Josef, 1961 Karešová Božena, 1977 Kareš Václav

čp.21 Postaveno od základu po staré chalupě v roce 1982.
Majitel: Václav Pařízek.

čp.22 Postaveno okolo roku 1779, přestavěno v roce 1980. Majitelé: 1791 Jirsák Jan, 1840 Ježek Jan, 1861 Hlavsovi, 1874 Smolová Anna, 1890 Smolová Anna ml. 1894 Bošová Anna, 1911 Boš Jan, 1912 Macháň Václav, 1918 Macháň Václav, 1955 Macháňová Anna, 1976 Vašatová Lenka, 1983 Drapák Jiří.

Původní nápis na lomenici byl: „Pochválen Buď Ježíš Kristus, tato lomenice jest vyzdvížena nákladem Jana Ježka dne 27. juli L.P. 1779“.

K chalupě patřilo 1,04 ha polí.

čp.23 Postaveno okolo roku 1790. Majitelé: 1791 Ježek Jan, 1840 Ježek Václav, 1871 Ježek Václav, 1887 Pinkas Josef, 1920 Pinkasová Marie, 1932 Pinkas Josef, 1936 + Pinkasová Anna, 1990 Pinkas Josef a Čížek Josef.

Původně zemědělská usedlost s výměrou 11,74 ha pozemků. Z jižní strany byla do dvora klenutá brána, která byla v roce 1940 zbourána, ale její fotokopie je v knize „Proměny obce ve fotografiích“ z roku 1995.

čp.24 Přestavěno v roce 1937. Majitelé: 1791 Punar Karel, 1840 Fireš Václav, 1844 Marvanová Marie, 1880 Marvan Jan 1897 Marvanová Marie, 1904 Nýč Antonín, 1906 Zahradník Josef, 1950 Zahradník Bohumil, 1982 Zahradníková Jarmila a Zahradník Boh. 1992 Mádr Milan.

V domku byla do šedesátých let min. století známá obuvnická dílna Josefa a Bohumila Zahradníkových, kde se šili i nové boty, např. jezdecké holínky. K domku patřilo také 1,97 ha zem. půdy.

čp.25 Domek vznikl adaptací bývalé stodoly patřící k čp. 23 okolo roku 1970. Majitel: Pinkas Josef.

čp.26 Postaveno po původní roubené chalupě v roce 1931. Majitelé: 1791 Kotyšková Anna, 1840 Jarkovský Josef, 1928 Pop Alois, 1975 Popová Olga. V roce 2001 byla na domku provedena nejnovější metoda zateplení. Venkovní omítka byla obložena polystyrenem a nástřikem umělé omítky.

čp.27 Původní roubená chalupa byla z roku 1869. Ve třicátých letech byl postaven po chalupě domek zděný a v sedmdesátých letech min. století,

byl znovu přestavěn do dnešní podoby. Majitelé: 1791 Jarkovský Jakub, 1833 Jarkovský Jan, 1840 Jarkovský Josef, 1869 Smažík Jan, 1888 Smažík Josef, 1900 Smažíková Františka, 1903 Pop Jan, 1915 Pop Alois, 1942 Popová Marie, 1992 Kavka Petr

Původně zemědělská usedlost s výměrou 12,13 ha zem. půdy. Na původní roubené chalupě byl zachován nápis: „Pomoci Boží Léta Páně 1869 nákladem Jana Smažíka dne 24. července vyzdviženo č. 27“.

čp.28 Na místě kde stál původně rodinný domek, byla v roce 1992 postavena autodílna. Majitel: Jiří Balcar.

čp.29 Po původní doškové chalupě přestavěno v roce 1962. Majitelé: 1791 Schejbal Jan, 1840 Schejbal Josef, 1863 Schejbal Jan, 1911 Schejbal Josef, 1912 Schejbal Antonín, 1961 Schejbal Stanislav, 19.. Balcarová Eva

Původně zemědělská usedlost o výměře 14,24 ha zem. půdy.

čp.30 Postaveno v roce 1988 na novém místě. Majitelé: 1980 Schejbal Stanislav, 2002 Školník Josef.

čp.31 Postaveno po původní roubené chalupě v roce 1901. Majitelé: 1791 Grim Karel, 1840 Truněček Jan, 1872 Truněčková Marie, 1897 Holeček Jan, 1929 Moravec Jsef a Marie, 1975 Moravec Jan a Miloslava.

Původně zemědělská usedlost o výměře 16 ha zem. půdy. (Jinak rodiště a současné sídlo autora této knihy).

čp.32 Postaveno v roce 1863. Majitelé: 1791 Matějů Jiří, 1840 Matějů Ignác, 1865 Matějů Jan, 1898 Matějů Jan a Marie, 1926 Matějů Marie, 1945 Hofman Ladislav, 1998 Hofman Ladislav

Původní nápis na lomenici: „Bůh Požehnej dům a všem jež přebývají v něm. S pomocí Božskou a lidskou vystaveno obydlí toto s nákladem Josefa Matěje v Bačetíně L.P. 1863“.

Původně střední hospodářství o výměře 9.43 ha zem. půdy. Mimo jiné toto obydlí bylo rodištěm akademického malíře Celestýna Matějů, který žil v letech 1880 – 1959 mimo zdejší obec.

čp.33 Postaveno okolo roku 1790. Majitelé: 1791 Mádr Jan, 1840 Mádr Václav, 1874 Mádr Josef, 1891 Mádr Josef, 1910 Novotný Josef, 1926 Novotný Josef, 1990 Novotný Josef.

Původně menší hospodářství s výměrou 7,93 ha zem. půdy .

čp. 34 Postaveno na místě po staré stodole u čp. 32 v roce 1978. Majitel Hofman Ladislav.

čp. 35 Postaveno na novém místě v roce 1978. Majitel: Pinkas Jan.

čp. 36 Postaveno okolo roku 1870. Majitelé: 1791 Pinkas Josef, 1840 Pinkas Josef, 1850 Pinkas Jan, 1907 Pinkas Jan, 1909 Pinkasová Marie, 1940 Pinkasová Marie, 1952 Pinkas Jan.

Původní nápis na staré lomenici byl při opravě v roce 1950 zničen. Nápis zněl: „ Pochválen Buď Ježíš Kristus, Tato výstava je s Pomocí Boží a s nákladem Josefa Pinkase v Bačetíně roku 1870. Mistr Ignác Hencel“.

Původně to bylo menší hospodářství s výměrou 9,36 ha zem. půdy.

čp. 37 Postaveno na Brtvě v roce 1979 jako rekreační chata. Majitelé: 1979 Knap Josef , 19 Formánek Jan, 20 Bohuňovský Martin.

čp. 38 V roce 2003 zahájena stavba rodinného domku a truhlárny na novém místě. Majitel: Hadvich Martin.

čp. 39 Postaveno na novém místě v roce 1994. Majitel: Stodůlka Miloš.

čp. 40 Přestavěno okolo roku 1970. Majitelé: 1791 Hejzlar Jan, 1840 Matějů Josef, 1856 Marek Emanuel, 1894 Marek Jan, 1898 Klubrt Josef, 1902 Suk Josef, 1909 Dubánek Celestýn, 1940 Dubánek Ladislav, 196 Šala Josef.

čp. 41 Obnoveno po velkém požáru v roce 1891. Přestavěno v roce 1967. Majitelé: 1791 Hejzlar Jan, 1840 Hejzdral Jan, 1871 Hejzdralová Marie, 1893 Hejzdralová Marie, 1906 Smola Jaroslav, 196 Kavka Luboš, 1977 Kavková Jaroslava.

V tomto domku žila nejstarší občanka Bačetína Emilie Smolová, která zemřela v roce 1981 v nedožitých 102 let. Poslední léta žila v domově důchodců v Náchodě.

čp. 42 Postaveno v roce 1989 po bývalé chalupě čp. 11. Majitel Blikar Jaroslav.

čp. 43 Postaveno okolo roku 1860. Majitelé: 1791 Hochman Václav, 1840 Hofman Antonín, 1861 Hofmanová Anna, 1863 Kuchař Josef, 1917

Kuchařová Anna, 1930 Kuchař Jan, 1930 Blikar Ladislav, 1968 Samková Marie, 1977 Klenčík Josef, 1995 Klenčíková Blanka

Původně malé hospodářství s výměrou 4,46 ha zem. půdy.

čp. 44 Postaveno po staré roubené chalupě v roce 1982. Majitel: Zikuda Pavel MUDr.

čp. 45 Postaveno okolo roku 1881. Majitelé: 1791 Kárník Jan, 1840 Kárník Josef, 1875 Kárníková Marie, 1881 Kárník Jan, 1889 Kárník Jan, 1899 Kárníková Božena, 1915 Bělobrádková Rozálie, 1925 Krejčí Václav, 1941 Krejčová Božena, 196 Dyntar Ladislav.

čp. 46 Postaveno v roce 1869. Majitelé: 1791 Bednář Jan, 1840 Bednář Jan, 1856 Bednář Jan a Aužběta, 1889 Bednář Jan a Anna, 1917 Bednářová Marie, 1925 Bednář Josef, 19 Bednářová Anežka

Na lomenici je obnovený původní nápis: „ Pochválen Buď Pán Ježíš Kristus. Tato lomenice jest vyzdvižena s pomocí Boží a s nákladem Jana Bednáře roku 1869. Obnovena Pavlem Bednářem 1992“.

K chalupě patřilo 2,21 ha pozemků.

čp. 47 Postaveno v létech okolo roku 1790. Majitelé: 1791 Minek Matouš, 1840 Novák Josef, 1877 Hartman Josef, 1910 Vondráček Antonín, 1929 Vondráčková Alžběta, 1930 Čtvrtečka Josef, 1961 Čtvrtečka Josef.

Ve třicátých létech v domku žil a pracoval jako obuvník Josef Čtvrtečka, který vyráběl i novou obuv různých vzorů. K chalupě patřilo i 1,48 ha pozemků.

čp. 48 Obnoveno po velkém požáru v roce 1891. Majitelé: 1791 Marků Antonín, 1840 Marek Josef, 1859 Marek Jan, 1902 Marek Josef, 1906 Hejzlar Václav, 1947 Hejzlar Josef, 1973 Hezlarová Marta, 1996 Hejzlar Václav.

Původně hospodářství o výměře 9,27 ha zem. půdy.

čp. 49 Původně roubená chalupa přestavěna okolo roku 1940. Majitelé: 1791 Kárník Antonín, 1840 Kárník Jan, 1852 Kárník Antonín, 1886 Kárník Josef, 1898 Smola Jan, 1902 Klamta Antonín, 1930 Kuncová Anna, 1978 Hartman Ludvík.

Původně hospodářství o výměře 8,66 ha zem. půdy.

čp. 50 Postaveno okolo roku 1932. Majitelé: 1791 Andrš Jan, 1840 Hartman Josef, 1872 Hartmanová Marie, 1896 Hartman Antonín, 1930

Hartman Josef, 1934 Hartman Václav, 1966 Hartmanová Anežka, 1973 Kratochvíl Bronislav.

Původně malé hospodářství s výměrou 6,73 ha pozemků.

čp. 51 Postaveno okolo roku 1787. Původně jedna z nejstarších hospodářských usedlostí v obci s výměrou nad 25 ha půdy. V šedesátých letech min. století, kdy objekt neprávem vlastnil stát, došlo k hrubému porušení původní architektury snížením budovy a odstraněním pavlače budova úplně změnila svůj typický ráz.

Majitelé: 1791 Hochman Josef, 1840 Hofman Jan, 1845 Marek Václav, 1852 Marková Anna, 1885 Marek Jan, 1900 Marek Jan, 1918 Marek Josef, 1957 čsl. stát, 1961 Velkovýkrmy Smiřice, 1990 Hejzlar Jan, 1999 Hejzlarová Alena.

Tato stavba je také uváděna v některých publikacích o architektuře v naší zemi a také byla vydána na pohlednicích autora Karla Michla.

čp. 52 Postaveno okolo roku 1900. Původně sloužila budova jako výměnek k hospodářství čp. 51. Majitelé: 1791 Rejzek Josef, 1840 Hofman Jan, 1845 Marek Václav, 1852 Marková Anna, 1885 Marek Jan, 1900 Marek Jan, 1918 Marek Josef, 1957 čsl. stát, 1990 Kořínek Karel.

čp. 53 Postaveno v roce 1974 na místě po bývalé stodole místního statku čp. 53. Majitel: Hartman Josef.

čp. 54 Postaveno v roce 1937 po staré chalupě jako rodinný domek s kovárnou, kde mistr kovářský Josef Pilc mimo jiné vyráběl seriově i malé plečky na řepu. Okolo roku 1960 byla kovářská dílna adaptována k bytové části.

Majitelé: 1791 Hochman Josef, 1840 Hartman Josef, 1902 Klamta Antonín, 1936 Pilc Josef, 1954 Klamta Bohuslav, 1989 Klamtová Jiřina.

čp. 55 Přestavěno v roce 1948. Původně byla v pravé části budovy kolářská dílna mistra kolářského Karla Zahradníka, která byla později přemístěna do suterenu zadní části budovy a po dílně adaptována druhá bytová jednotka rodiny Karla Ševce.

Majitelé: 1791 Vomáčka Jiří, 1840 Mádr Josef, 1867 Mádr Josef, 1913 Vašata Josef, 1914 Mádr Josef, 1922 Vašata Josef, 1932 Zahradník Karel, 1971 Zahradníková Marie, 1997 Klekner

čp.56 Postaveno okolo roku 1881 jako zájezdní hostinec. Majitelé: 1791 Hanr Michael, 1840 Linhart Josef, 1889 Šinták Josef, 1828 Šinták Josef, 1960 ČSR – Místní národní výbor, 1990 Šinták Josef.

V šedesátých letech byla hostinec velkým nákladem přestavěn. Investorem byl MNV. Podrobně popsáno v samostatné kapitole.

čp. 57 Postaveno asi 1860. Dle historických pramenů to byla první obecná škola v obci, kde se v zimním období přechodně vyučovalo.

Majitelé: 1791 Knoulichová Marie, 1826 obecní chalupa – škola, 1872 Marván Antonín, 1883 Vašata Josef, 1884 Vašatová Františka, 1887 Čtvrtečka František, 1938 Čtvrtečka Robert, 1942 Kumprecht Josef, 1946 Čtvrtečka Robert, 1987 Čtvrtečka Vladimír, 1989 dar státu, 19 Čtvrtečka Zdeněk

čp. 58 Postaveno po staré chalupě v roce 1935. Majitelé: 1791 Fortz Ondřej, 1824 obecní chudobinec, 1840 Andrš Matěj, 1860 Dubánek Josef, 1913 Dubánek Alois, 1938 Dubánek Jaroslav, 1955 Dubánek Jaroslav, 1962 Dubánková Marie, 1998 Marek Josef, 2003 Antal František.

čp. 59 Postaveno v roce 1971 na novém místě. Majitel: Zejda Drahoslav.

čp. 60 Postaveno v roce 1938 na novém místě. Majitelé: 1938 Novák Antonín, 1950 Zelená Marie.

čp. 61 Obnoveno po velkém požáru v roce 1892. Majitelé: 1870 Kárník Josef a Anna, 1892 Kárníková Anna, 1923 Kárník Josef, 1944 Kárník Josef, 1950 Kárník Josef a Marie, 2002 Kárník Josef ml.

Původně hospodářská usedlost o výměře 12,62 ha zem. půdy.

čp. 62 Postaveno asi 1892 a přestavěno v roce 1989. Majitelé: 1791 Pinkas Jan, 1840 Pinkas Václav, 1894 Andršová Anna, 1895 Smola Josef, 1913 Smola Josef, 1944 Smolová Božena, 1983 Smola František, 1987 Smola Milan.

V chalupě byla po mnoho let trafika u Smolů, – prodej tabákových výrobků. K chalupě patřilo také 1,57 ha pozemků.

čp. 63 Postaveno okolo roku 1902. Přestavěno v letech 1993 – 94. Majitelé: 1791 Novák Jan, 1840 Nováková Johana, 1862 Novák Josef a Františka, 1902 Novák Antonín, 1902 Nováková Marie, 1937 Novák Josef a Marie, 1970 Novák Václav část, 1984 Novák Václav.

Původně zemědělská usedlost o výměře 15,94 ha zem. půdy.

čp. 64 Postaveno v sedmdesátých letech min. století na novém místě. Majitelé: Novotný Josef

čp. 65 Postaveno adaptací z původní hospodářské budovy v roce 1968. Majitel: Novák Václav.

čp. 66 Postaveno na Brtvě asi v roce 1907. Majitelé: 1840 Hejzlar Jan, 1870 Hejzlar Josef a Anna, 1898 Hejzlar Josef, 1900 Andrš Josef a Anna, 1920 Andršová Anna, 1924 Kárníková Anna, 1925 Kárník Josef, 1966 Rygerová Miluše, 1987 Smolová Miluše, 1997 Smola Otomar.

Původně malé hospodářství o výměře 7,14 ha zem. půdy.

čp. 67 Přestavěno v roce 1975. Majitelé: 1840 Kárník František, 1866 Kárník Josef, 1903 Kárník Antonín, 1948 Kárníková Františka, 1948 Truněček Josef, 1950 Novotný František, 195 Hána Štěpán, 1987 Korbel Alan Judr.

čp. 68 Postaveno okolo roku 1908. Majitelé: 1840 Švorc Josef, 1862 Švorc Antonín, 1880 Švorc Josef, 1881 Marek Jan a Kateřina, 1881 Marek Josef, 1894 Marek Jan, 1908 Marková Kateřina, 1937 Cita Josef a Božena, 1985 Cita Václav.

čp. 69 Původně hospodářská budova s nouzovou úpravou na skromné bydlení bez příslušenství. V roce 2003 zahájena přestavba na rekreační účely. Majitelé: 1997 Smola Otomar, 2002 Kutíková Kateřina.

čp. 70 Postaveno asi v roce 1881. Na počátku dvacátého století byl v chalupě obchod smíšeným zbožím u Hejzlarů, později u Světlíků.

Majitelé: 1840 Matějů Jan, 1876 Hejzlar Jan a Anna, 1911 Hejzlar Jan, 1912 Světlík Bohumil a Františka, 1919 Holečková Marie nezl. 1929 Moravec Josef a Marie, 1980 Moravcová Marie, 1990 Moravec Jan a Miloslava, 1995 Moravec Miloš.

čp. 71 Postaveno adaptací z původní stodoly v roce 1979. Původně hospodářství u Schejbalů o výměře 9,87 ha zem. půdy.

čp. 72 Obnoveno po velkém požáru v roce 1937, kdy úplně shořela i sousední chalupa čp. 60. Majitelé: 1840 Marek František, 1865 Marek František, 1888 Grim Josef, 1897 Prouza František, 1910 Žalud Karel, 1934 Žalud Karel a Božena, 1937 vyhořelo do základů, 1992 Žalud Jiří, 2003 Hronovský Luboš.

čp. 73 Postaveno na novém místě v roce 1986. Majitel: Schejbal Jiří.

čp. 74 Postaveno v devatenáctém století a v průběhu let k žádné změně nedošlo. Majitelé si teprve v roce 1996 pořídili přípojku vody z veřejného vodovodu, který slouží občanům již od roku 1937.

Majitelé: 1840 Marek Jan, 1853 Andrš Václav, 1897 Bělobrádek Ant. 1900 Marek Jan, 1903 Fireš Josef a Johana, 1940 Fireš Josef st., 1943 Sozanská Amálie.

čp. 75 Postaveno v roce 2003 na místě po staré chalupě čp. 75 zbourané v roce 1983. Majitel: Zejda Drahoslav.

čp. 76 Přestavěno v roce 1970 na Čihadle pro rekreační účely. Původně to bylo hospodářství s výměrou 10,89 ha zem. půdy.

Majitelé: 1850 Marek Antonín, 1889 Hejzlar Josef a Anna, 1911 Hejzlar Jan a Růžena, 1941 Hejzlar Josef, 1970 Holeček Jan.

čp. 77 Postaveno asi na začátku 19. století. V 70. létech upraveno pro rekreační účely. Majitelé: 1874 Měšťan Antonín, 1894 Měšťanová Helena, 1904 Hartman Vendelín, 1909 Dyntar Josef a Marie, 1919 Dyntarová Marie, 1946 Dyntar Ladislav, 1975 Kebort Jan MUDr, 1982 Kebortová Zdeňka.

čp. 78 Postaveno jako první montovaný domek v obci v roce 1982. Dne 13. prosince 1991 byla v tomto domku otevřena první soukromá prodejna smíšeným zbožím, „Koloniál A + M“. Majitelé: Miroslav a Alena Smolovi.

čp. 79 Postaveno okolo roku 1930 jako hostinec a řeznictví u Pařízků. Poslední přestavba byla provedena v roce 1992. K hostinci patřilo i 1,99 ha zem. půdy.

Majitelé: 1930 Pařízek Václav, 1962 Houserová Jiřina, 1990 Houser Václav, 1991 Houser Aleš a Ivo.

čp. 80 Původní budova byla v roce 2001 zbořena a odklizená.

čp. 81 Postaveno okolo let 1871 na Pařezové. Původně malé hospodářství s výměrou 5,14 ha půdy. Od roku 1980 slouží domek rekreačním účelům.

Majitelé: 1873 Malý Antonín, 1876 Malý Josef a Anna, 1879 Kárník Josef a Marie, 1902 Kárník Antonín, 1930 Kárníková Marie, 1931 Šefc Josef a Anežka, 1981 Nováková Věra, 19 Derunov

čp. 82 Postaveno v roce 1987. Majitel: Smola Oldřich ing.

čp. 83 Postaveno v roce 1988. Majitel: Novotný Václav.

čp. 84 Postaveno v roce 1865 jako první jednotřídní škola v obci. Po roce 1884 posloužila tato budova různým účelům. Po několik let to byla Hospoda u Pařízků, potom tam byla rychloopravna obuvi Bohumila Zahradníka, v roce 1958 posloužila jako první kancelář místního JZD a v neposlední řadě zde byla prodejna Jednoty smíšeným zbožím. Po roce 1989 kdy začalo soukromé podnikání zde byla prodejna s textilem a s malým občerstvením, kde se připravovaly i výborné minutky a zmrzlinové poháry. V nabídce bylo i zboží drogistické, noviny a časopisy a daly se zde koupit i dárkové předměty. Byla škoda, že po několika málo letech tento obchůdek s názvem „H + H“ zanikl.

čp. 85 Postaveno v roce 1898. Majitelé: 1828 Pola Matěj, 1865 Pařízek Jiří, 1882 Pařízek Václav a Anna, 1932 Pařízek Václav a Růžena, 1973 Pařízek Václav a Zdena, 1990 Pařízek Jiří.

Původně hospodářská usedlost s výměrou 11,12 ha zem. půdy. Tato usedlost je význačná také tím, že zde jsou již po dvě generace chovány ve větších rozměrech včely.

čp. 86 Postaveno v roce 1884 jako druhá škola v obci. O této škole je samostatná kapitola v almanachu.

čp. 87 Tato původně roubená chalupa postavena v osmnáctém století, nesla v roce 1900 název: „Obecní chudobinec“. V roce 1994 byla chalupa přestavěna z roubené na zděnou. Majitel: Růžek František.

čp. 88 Postaveno doslova svépomocí, jehož majitelem byl Leopold Kolla. Postaveno po zbourané staré chalupě v roce 1980. Majitelé: 1980 Kolla Leopold, 2001 Kollová Helena.

čp. 89 Postaveno asi v roce 1890. Původně jako malé hospodářství s výměrou 4,21 ha pozemků. Majitelé: 1875 Zitková Anna, 1891 Vašata Josef a Františka, 1901 Vašatová Alžběta, 1834 Vašata Adolf a Štěpánka, 1971 Vašata Josef.

čp. 90 Postaveno jako montovaný domek v roce 1985. Majitel: 1985 Runštuk Zdeněk. Před mnoha léty zde stála roubená chalupa u Andršů, kde se říkalo „na skále“.

čp. 91 Postaveno v roce 1886 jako výměniční chalupa k hospodářství čp. 18. Majitelé: Knoulich Václav, 1997 Deylová Hana.

čp. 92 Postaveno na Čihadle asi v 18. století jako výměniční chalupa k sousednímu hospodářství čp. 76. Majitelé: 19 Hejzlar Josef, 19 Holý Lubomír. Chalupa dnes slouží k rekreačním účelům.

čp. 93 Postaveno na novém místě v roce 1932. Majitelé: 1932 Blikar Jaroslav a Emilie, 1982 Blikarová Emilie, 1997 Škalda

čp. 94 Postaveno v roce 1933 jako rodinný domek v suterenu s kovárnou Oldřicha Flégla, který zde provozoval kovářské řemeslo do roku 1960. Majitelé: 1933 Flégl Oldřich, 1994 Dařbujan Zdeněk.

čp. 95 Postaveno na novém místě v roce 1932 a v letech do roku 1982 byla provedena nástavba druhého bytu. Majitelé: 1932 Blikar Jan, 1970 Blikar Jaroslav, 1981 Syrový Miloš.

čp. 96 Postaveno jako rodinný domek s kovárnou na novém místě v roce 1939. Kovářská dílna sloužila svému účelu asi do roku 1970. Majitelé: 1939 Prouza Jaromír, 1975 Prouzová Marie, 1996 Kahounová Šárka

čp. 97 Postaveno na novém místě ministerstvem vnitra jako služebna veřejné bezpečnosti v roce 1953. V osmdesátých letech domek koupila rodina Padevětova. Majitel: Padevět Pavel

čp. 98 Přestavěno z původní kolářské dílny Karla Zahradníka čp, 55 v roce 1954 novými majiteli Karlem a Jaroslavou Šefcovými. Náhradní kolářská dílna byla přitom postavena v zadní části v suterenu.

čp. 99 Postaveno místním JZD jako první bytovka se čtyřmi byty v roce 1961. V roce 1990 předána v rámci restituce náhradou za hospodářství čp. 23 u Pinkasů Josefu Čížkovi z Dobrušky.

čp.100 Postaveno v roce 1964 jako budova MNV a hasičské zbrojnice. V budově je i jeden kompletní byt.

čp.101 Postaveno v roce 1987 MNV v akci Z jako prodejna smíšeným zbožím. Po dostavbě byla prodejna předána Spotřebnímu družstvu Jednota a v roce 1992 koupila prodejnu Drahomíra Marvalová z Kounova.

čp. 102 Postaveno Bytovým družstvem Rychnov, jako šestibytovka v roce 1966 pro členy a zaměstnanci JZD. Dnes tj. v roce 2004 je dosud majetkem bytového družstva.

čp. 103 – 112 Postavené bytovky typu OKÁL v letech 1981 – 1986. Investorem byl společný zemědělský podnik „Dobersko“. Po roce 1990 se začaly byty prodávat uživatelům nebo dávat jako restituce.

čp. 113 Rodinný domek typu OKÁL postaven v roce 1986 společným zem. podnikem „Dobersko“.

čp. 114 Rodinný domek typu OKÁL postaven v roce 1986 společným zemědělským. podnikem „Dobersko“. Majitel: Němeček Borek.

čp. 115 Montovaný rodinný domek postaven v roce 1992. Majitel: Frydryšek Josef.

čp. 116 Smuteční obřadní síň postavena obecním úřadem v roce 1993.

čp. 117 Rodinný domek postaven na novém místě v roce 1994. Majitel: Marval Milan.

čp. 118 Rodinný domek postaven na novém místě v roce 2001. Majitel: Záveský Jaroslav.

čp. 119 Postaveno v hrubém zdivu na novém místě v roce 2002 a dnes v roce 2004 dosud nedostavěno. Majitel: Pola Pavel.

čp. 120

čp. 121 Renovované dílny firmy „Marex“, původně opravářské dílny JZD Zlatý potok. V zadní části objektu je postavena nová moderní hala od roku 1999. Majitel: firma „Marex“, kovovýroba.

čp. 122 Rodinný domek postaven na novém místě na Brtvě v roce 2004. Majitel: Krásný Oto ing.

čp. 123 Rodinný domek postaven na novém místě v roce 2002. Majitel: Formánková Alena.

čp. 124 Rodinný domek postaven po původní stodole statku čp. 51 v roce 2004. Majitel: Hejzlar Luboš.

čp. 125 Rodinný domek postaven na novém místě v roce 2004. Majitel: Štach Josef MVDr.

čp. 126 Rodinný domek postaven v hrubém zdivu na novém místě v roce 2004. Majitel: Vlk Jiří.

čp. 127

čp. 128 Rodinný domek postaven v hrubém zdivu na novém sídlišti
v roce 2004. Majitel: Vrbáček

čp. 129

čp. 130

Různé zajímavosti a historické události v datech:

Obec

1458 první písemná zmínka v zemském archivu o obci **Bačetín**

Vojska v obci:

1639 ve válce třicetileté vpadli do Dobrušky Švédové se svým krutým vůdcem Bauerem a nemilosrdně drancovali okolní vesnice. Proto aby se Švédové nenastěhovali do naší obce kvůli vodě, zasypali občané studnu zvanou „bezednice“ v horní části obce.

1813 bylo rozloženo v naší obci vojsko ruské, stíhající vojska Napoleonova. K žádným krutostem nedocházelo.

1866 ve válce Prusko – Rakouské, přitáhlo do Bačetína vojsko za účelem ubytování. V jednotlivých staveních bylo vojsko ubytováno až po 30 lidech. Na obyvatelích se žádných krutostí nedopouštělo.

1939 dne 15. března v rámci okupace naší vlasti prošli obcí ozbrojené německé jednotky a druhý den nato, byl zřízen tzv. Protektorát Čechy a Morava a tím jsme se stali součástí tzv. „Velkoněmecké říše“.

1945 dne 10. května po skončení Druhé světové války projížděli obcí po několik dnů první jednotky sovětské armády, převážně s koňskými povozy.

Přírodní katastrofi:

1883 30. ledna okolo třetí hodiny odpolední, došlo v severovýchodních Čechách k slabému zemětřesení. Znatelné otřesy trvaly asi 3-4 vteřiny, ale žádné škody nebyly zaznamenány.

1909 dne 4. května začal foukat prudký severovýchodní vítr, trvající několik dní. Napáchal obrovské škody hlavně v lesích, kde mu padlo za oběť tisíce plnometrů dřeva.

1929 byla největší zima v tomto století. Mrazy dosahovaly až minus 32 stupňů C. Většina ovocných stromů pomrzla. V obci nezůstal snad jediný ořech. Následkem dlouhotrvajících mrazů byla i velká nouze o vodu.

Požáry v obci:

1862 vyhořelo hospodářství čp. 53 u Hartmanů.

1891 dne 16. října došlo k největšímu požáru v dějinách obce, kdy shořely do základů hned tři stavení. čp. 48, čp.61 a čp. 47. Podle pamětníků k rozšíření požáru dopomohl velký vítr.

V tomto roce došlo ještě k požáru chalupy čp. 42 u Firešů.

1901 vyhořelo čp. 65 u Marků v poli.

1902 do základu shořela výměniční chalupa čp. 2 u Ježků. Původně to byla hospoda s trafikou. Po požáru byla znovu obnovena.

1913 vyhořela chalupa čp. 58 u Dubánků.

1915 dne 3. dubna shořela chalupa čp. 78 u koláře Lichého.

1937 dne 22. května v noci shořela do základu dvě stavení, čp. 72 u Žaludů a sousední stavení čp. 60 u Kopeckých.

1966 dne 28. června odpoledne, shořelo do základů od blesku stavení čp. 3 na Brtvě u Rygerů.

1970 dne 23. června v ranních hodinách vyhořel půdní prostor nad kovářskou dílnou čp. 96 u Prouzů.

1998 k poslednímu požáru v minulém století došlo dne 22. července v noci. Shořela stodola u Knoulichů čp. 16. Příčinou požáru byl blesk. V tu noc prožívali noc hrůzy občané sousedních obcí Kounova , Rozkoše a Hluků při největší povodni století.

Veřejná výstavba v obci:

1865 během tohoto roku, byla postavena první jednotřídní škola čp. 84 pro obec Bačetín a Sudín.

1884 byla postavena druhá škola dvoutřídní čp. 86, opět během roku 1884.

1929 byl do Bačetína zaveden jako do jedné z prvních obcí v podhůří Orlických hor, elektrický proud.

1937 byl postaven obecní spádový vodovod.

1937 byl do obce zaveden veřejný telefon s hovornou v hostinci u Šintáků.

1951 byla v obci zřízena veřejná prádelna pod patronací „Jednotného svazu českých žen“.

1952 byl vybudován veřejný rozhlas a veřejné osvětlení po obci.

1954 byla dokončena výstavba místního hřbitova a dne 2. června zde byl konán první pohřeb místní občanky Anny Zahradníkové čp. 24.

1965 byla dokončena stavba obecního domu a hasičských garáží .

1976 byla provedena přestavba místní školy na školu mateřskou, s kapacitou 25 dětí. Stavba byla prováděna ve spolupráci místního národního výboru a místního „JZD Zlatý potok“.

1979 byla dokončena velká přestavba místní původní Šintákovi hospody s nástavbou druhého patra. Investorem byl místní národní výbor.

1979 v neděli 20. května se konalo slavnostní otevření renovovaného sálu Kulturního domu a společná oslava stých narozenin místní občanky p. Emilie Smolové čp. 41.

1988 byla postavena v akci „Zet“ prodejna smíšeným zbožím a předána spotřebnímu družstvu Jednota Kostelec nad Orlicí.

Zemědělství:

1926 v obci bylo provedeno sčítání hospodářského zvířectva. Celkem bylo v obci chováno: 46 tažných koní, 367 kusů hovězího dobytka, 18 ovcí, 133 koz, 104 králíků, 1309 kusů drůbeže a 237 kusů vepřů.

1957 Státní statek Sedloňov – Velkovýkrmny Smiřice zabral v Bačetíně ve prospěch státu šest hospodářství. (Viz zvláštní kapitola)!

1957 dne 8. září bylo v Bačetíně založeno Jednotné zemědělské družstvo.

1959 místní JZD postavilo nový kravín pro 96 dojnic.

1961 dne 5. února došlo k prvnímu sloučení družstev. K JZD Bačetín se přidalo JZD Sudín a družstvo si dalo název „JZD nový život“.

1975 došlo k dalšímu sloučení družstev. K JZD Bačetín se přidalo JZD Domašín a JZD Kounov a dalo si nový název: „JZD Zlatý potok“ se sídlem v Bačetíně.

1986 k poslednímu sloučení došlo dne 1. ledna 1986. JZD Bačetín se přidalo k sousednímu družstvu Ohnišov.

1992 došlo k opaku, čili k rozloučení družstev. Původní JZD Bačetín se zase od JZD Ohnišov odpojilo do původní velikosti z roku 1975.

Různé historické události:

1816 dle kroniky dne 30. dubna byl poprvé zaveden tzv. „letní čas“, vynález jímž se v obci tehdy nikdo neřídil.

1901 byl v Bačetíně založen „Spořitelní a záložní spolek“ – Kampelička.

1917 byl obci odebrán pro válečné účely zvon, který byl původně odlit v roce 1750. pozn.: (v Sudíně pořídili občané zvon včas tajně zakopat aby o něj nepřišli a po válce jej dali znovu na zvonici).

1919 dne 11. května byly v Bačetíně při obecní slavnosti zasazeny na křižovatce k Novému Městu dvě lípy svobody.

1927 zemřel v obci nejstarší občan tehdejšího novoměstského okresu Josef Klamta, ve stáří 100 let.

1930 dne 12. března zemřel spisovatel zdejšího kraje Alois Jirásek. Jeho pohřbu se zúčastnili v Hronově sokolové z Bačetína.

1930 od 1. května začal jezdit přes obec z Dobrušky na Deštné linkový autobus soukromého dopravce Matyáše z Dobrušky. Jízdenka do Dobrušky byla za 3 Kč a do Nového Města za 5,50 Kč.

1931 bylo v obci prvních 6 rodin, kde měly radiopřijímač.

1981 dne 2. ledna zemřela nejstarší občanka naší obce p. Emilie Smolová čp. 41, ve stáří nedožitých 102 let .

1985 v průběhu roku bylo z Bačetína vypraveno místním JZD celkem 17 autobusů na různé kulturní pořady.

Závěr

Končí stručný pohled do historie naší obce Bačetín. Dalo by se ještě mnohé o obci napsat, ale šlo mi hlavně o to, zachytit fotograficky současnou architekturu našich obydlí, která byla od původního venkovského stylu v mnoha případech značně narušena.

Že zmizely původní roubené chalupy s doškovými střechami a byly nahrazeny stavbami zděnými, to je normální jev. Ale bylo škoda, že nás postihla na vesnicích móda tvrdých tzv. břizolitových omítek místo původních vápenných, které by se při dnešní bohaté nabídce kvalitních fasádních barev daly snadno obnovovat a původní ráz venkovských obydlí by byl zachován, jako je třeba domek čp. 52 v obrazové části tohoto almanachu.

Nakonec na domky s tvrdou fasádou jsme si již zvykli, ale ránu venkovské výstavbě daly patrové domky typu OKÁL. To se skutečně na vesnici nehodí, nehledě k tomu, že se ještě v areálu těchto obydlí musí postavit plechové garáže.

O venkovské architektuře však rozhodují jiné instituce a je dokázáno, že orgány povolující stavby se v praxi nejednou divili co od zeleného stolu na vesnici povolili postavit.

Tato úvaha je však můj osobní názor, se kterým nebude třeba každý čtenář souhlasit a proto na skutečný závěr, jsem přesvědčen, že se našim občanům v Bačetíně líbí, že si svoje obydlí stále vylepšují, zakládají pěkné zahrádky, miniparčíky, což všechno přispívá i k celkovému vzhledu obce a za to každému patří vřelý dík.